

Budapest XVI. Kerületi Kölcsey Ferenc Általános Iskola

1161 Budapest XVI.

Hősök tere 1.

OM 035092

ISKOLAI PEDAGÓGIAI PROGRAM
2020. augusztus

1.sz. melléklete

Az osztályozó vizsga, továbbhaladás követelményei tantárgyanként, évfolyamonként:

Magyar nyelv és irodalom

1. évfolyam

- életkorának megfelelően megérti a nyelvi és nem nyelvi üzeneteket, és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- élményeiről, segítséggel vagy önállóan beszámol.
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.
- felismeri a cím és a szöveg közötti összefüggést,
- segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát,
- korának megfelelően érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket,
- megtanulja a helyes ceruzafogást, testtartást
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.

- elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- a hallás és olvasás alapján megfigyelt szavakat, szó szerkezeteket, önállóan leírja;
- biztosan ismeri a kisbetűs ábécét,

Matematika

1.évfolyam

- adott tulajdonságok alapján válogatások végzésére
- megfogalmazni a halmaz elemeinek meghatározó, közös tulajdonságát
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megoldani egyszerű, szöveges feladatokat (nem önálló olvasás alapján),
- helyesen alkalmazni a feladatokban a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmakat, relációkat a tanult számkörben megszámlálni és leszámolni a tanult számkörben
- nagyság szerint sorba rendezni számokat,;
- megtalálni a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen,
- helyesen írni és olvasni a számokat a tízes számrendszerben 20-ig
- fejben pontosan összeadni és kivonni a 20-as számkörben;
- helyesen értelmezi a 20-as számkörben az összeadást, a kivonást, helyesen használni a műveletek jeleit;

ÉNEK-ZENE

1.évfolyam

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel,
- különböző hangerővel tud énekelni,
- a tanult dalokhoz kapcsolódó játékokban osztálytársaival aktívan részt vesz,
- emlékezetből énekel,
- felismeri a zongora hangját,
- letapsolja a dalok, mondókák ritmusát,
- érti a különbséget a hangerő, hangmagasság fogalmai között;

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1.évfolyam

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.

ETIKA

1.évfolyam

- megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait,
- megérti, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket,
- megérti a családi szokások jelentőségét képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit;
- megkülönbözteti a tiszteletteljes és sértő közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt, véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;
- rendelkezik megfelelő kommunikációs eszköztárral ahhoz, hogy barátsággá alakuló kapcsolatokat kezdeményezzen;
- megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok.

VIZUÁLIS KULTÚRA

1.évfolyam

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest,
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest,
- valós játékelményeit vizuálisan feldolgozza: rajzol, fest, eljátszik, elmesél;
- célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez; – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- pontosan ismeri nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, kötöz, fűz, mintáz;

ÉNEK-ZENE FAKULTÁCIÓ

1.évfolyam

- Begyakorolt dallamok belső hallással való éneklése, illetve hangos énekléssel való váltakoztatása
- Ismerjék fel a dalokban az ismétlődést, visszatérést, hasonlóságot hallás után és kottaképről
- Tanult ritmuselemek hallás utáni felismerése
- Kettes ütem pontos hangoztatása
- Tanult dalok felismerése ritmusuk alapján
- Ismert dallammotívumok éneklése
- Ismert dallamhangok kirakása dallamkirakón
- Legyen képes 4-5 perces élő vagy gépzenei bemutatásra csöndben figyelni.
- Tudjon különbséget tenni gyermek-, női- és férfihang között
- Tudja differenciálni a természeti hangforrások hangjait
- Ismerje fel a tanult hangszerek hangjait (zongora, furulya, metallofon)
- Igyekezzenek a zenei élmény szóbeli, vizuális és mozgásos megfogalmazására

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

2. évfolyam

- kifejezően, érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikál;
- életkorának megfelelően megérti a nyelvi és azokra a kommunikációs helyzetnek megfelelően reagál;
- használja a kapcsolatfelvételi formákat: köszönés, kérés, megszólítás, kérdezés,
- beszédlevegzése és artikulációja megfelelő;
- a szavakat hangokra, szótagokra bontja;
- a hangokból, szótagokból szavakat épít;
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;
- megérti a szóbeli utasításokat, kérdéseket és a szöveg tartalmát
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért.
- biztosan ismeri az olvasás jelrendszerét.
- segítséggel, majd önállóan szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát,
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
önállóan vagy tanítói segítség alapján a szöveg terjedelmétől függően a lényeges elemek kiemelésére
- önállóan vagy tanítói segítséggel összefoglalja az olvasott történet tartalmát;
- könyvet kölcsönöz a könyvtárból, és azt el is olvassa,
- mindennapi cselekedeteiben környezettudatos magatartást tanúsít;
- korának megfelelően érti az írott utasításokat, közléseket, kérdéseket, azokra adekvát módon reflektál.
- megtanulja a helyes ceruzafogást, testtartást
- egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír. Törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására.
- saját tempójában elsajátítja az anyanyelvi írás jelrendszerét;
- írásbeli munkáját segítséggel, vagy önállóan ellenőrzi és javítja.
- megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat,
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű betűk között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a kiejtéssel megegyező rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;

- a mondatot nagybetűvel kezdi
- biztosan ismeri és használja a kis- és nagybetűs ábécét különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol.

MATEMATIKA

2.évfolyam

- A második osztály végére a tanuló képes:
- helyesen írja és olvassa a számokat a tízes számrendszerben 100-ig
- megfogalmazni a halmaz elemeinek meghatározó, közös tulajdonságát,
- tevékenység, ábrarajzolás segítségével megoldani egyszerű, következtetési, szöveges feladatokat, megoldását ellenőrizni, választ megfogalmazni
- érti és helyesen használja a több, kevesebb, ugyanannyi relációkat halmazok elemszámával kapcsolatban, valamint a kisebb, nagyobb, ugyanakkora relációkat a megismert mennyiségekkel (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő, terület, pénz) kapcsolatban a tanult számkörben;
- megszámlálni és leszámolni 100 -es számkörben; oda-vissza számlálni kerek tízesekkel, százasokkal,
- megnevezni a 100-es számkör számainak egyes, tízes, százaz szomszédjait, tízesekre, százazokra, kerekített értékét
- nagyság szerint sorba rendezni számokat, mennyiségeket;
- megtalálni a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen,
- ismeri a szabvány mértékegységeket
- helyesen használja a műveletek jeleit; képes alpműveletek értelmezésére, zárójelet tartalmazó műveletsort értelmezni
- fejben összead és kivon a 100-as számkörben, emlékezetből tudja a kisegyszeregy és a megfelelő bennfoglalások, egyenlő részekre osztások eseteit a számok tízszereséig
- különbséget tenni testek és síkidomok között;

ÉNEK-ZENE

2.évfolyam

- csoportosan vagy önállóan, életkorának és hangi sajátosságainak megfelelő hangmagasságban énekel, törekszik a tiszta intonációra;

- különböző hangerővel tud énekelni;
- emlékezetből énekel
- érzékeli az ütemhangsúlyt, tapsolja a dalok, mondókák ritmusát;
- érzékeli a hangok egymásutánját, különböző hangszíneket,
- a dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekli, kézjelekkel mutatja;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

2.évfolyam

- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik társaival munkamegosztás szerint együttműködik
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

ETIKA

2.évfolyam

- felismeri és megnevezi a szűkebb és a tágabb családtagjait, a rokonsági szinteket

- azonosítja a családi szerep- és felelősségvállalást
- érdeklődésének és tudásának megfelelő feladatot vállal a közös munkában;
- felismeri az együttműködést segítő, vagy akadályozó tevékenységeket, és saját szerepét az együttműködésben;
- ismeri az állami, nemzeti és vallási ünnepek jelentését
- ismer néhány, a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó, alapvető kulturális és természeti értéket.
- azonosítja, és társaival megvitatja a szabályok jelentőségét, megérti a szabályszegés lehetséges következményeit;
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének fejlesztésére.
- felelősséggel gondoskodik háziállatokról vagy a környezetében előforduló állatokról, növényekről;
- megismer néhány veszélyeztetett fajt, ezek veszélyeztetettségének okait, és megfogalmazza, miért szükséges az élővilág védelme;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok.
- megismer többféle, a jelentősebb vallási ünnepekhez kapcsolódó egyházi és kulturális szokást.

VIZUÁLIS KULTÚRA

2.évfolyam

- eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, formáz, épít;
- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli rajzol, fest, a képet, tárgyat szövegesen értelmezi;
- saját és társai vizuális munkáit szövegesen értelmezi, kiegészíti, magyarázza;
- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest,
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;

- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;

ÉNEK-ZENE FAKULTÁCIÓ

2. évfolyam

- A tanult gyermekdalok, népdalok, jeles napok dalai, az egyházi emlékezetből, biztos szövegtudással, tiszta intonációval való eléneklése
- Ismert dalok megszólaltatása
- Páros és páratlan ütem felismerése
- Diatónia hangkészletének ismerete, kézjeles éneklése
- G-kulcs, a hangok abc-s neve, helye a vonalrendszerben
- Módosító jelek: # és a b
- 1# és 1 b előjegyzés
- A tanult ritmuselemek felismerése, megnevezése, reprodukálása
- A tanult dalok utószolmizálása kottából, abc-s névvel is
- Ismert dalrészlet ritmusának lejegyzése
- A 4-5 percig tartó zenehallgatás csöndes, figyelmes légkörébe való helyezkedés
- A hegedű, cselló, fagott hangszínének felismerése
- A zenei élményt tudják megfogalmazni szóban vagy vizuálisan
- Gyermekdalok, népdalok megszólaltatása C' – G'' hangterjedelemben
- Könnyű dalok megszólaltatása furulyán

Idegen nyelv

Angol nyelv fakultáció minimum követelményei

1-2. évfolyamokon

Angol nyelvi funkciók az 1. évfolyamon

1. Köszönés, üdvözlés és elköszönés értelmezése és kifejezése (Hello. Good morning./ Goodbye.)
2. Bemutakozás, bemutatás megfogalmazása és arra reagálás (I'm Tom. / My name is Tom. / He's... She's...../ It's very nice to meet you.)
3. Utasítás kifejezése és értelmezése (Clap. / Jump./ Stand up. / Sit down.)
4. Tárgyak, dolgok azonosítása, megnevezése, rövid jellemzése (It's a book. / It's green.)
5. Személyek, élőlények azonosítása, rövid jellemzése (I'm a girl. / DShe's my mum. / It's a duck. / This is my brother.)
6. Képesség kifejezése (I can see a horse.)
7. Érzelmek megfogalmazása, kifejezése (She is happy. / He is sad.)
8. Hogyan áll iránt érdeklődés és arra adott reakció kifejezése (How are you? I'm fine, thank you.)
9. Szeret/nem szeret kifejezése (I like..... / I don't like.....)
10. Egyszerű utasítások, felszólítások értelmezése és arra történő reakció kifejezése (Come here, please. / Listen and repeat./ Point to.... / Hands up. / Open your book.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák az 1. évfolyamon

1. Felszólító mód: felszólítások, utasítások és mondatalkotás (Come here. / Don't shout. / Kick the ball. / Play the guitar.)
2. Birtoklás kifejezése a have got/ has got szerkezettel (I've got a car. She's got a doll.)
3. Melléknevek használata, tulajdonságok kifejezése (big, small, old, new...)
4. Színek (pink, red, grey, brown, yellow, blue, green, purple, black...)
5. Főnevek a témakörök szókincsének megfelelően (ball, pencil, book, guitar....)
6. Igék a témakörök szókincsének megfelelően (jump, open, go, close, stand, see, count...)
7. Számok megnevezése, számlálás 1-10-ig
8. Személyes névmások megismerése (I, you, he/she/it, we, you, they)
9. Hangtani szabályszerűségek megismerése: helyes szóhangsúly, intonáció; összevont alak bemutatása
10. Létezés kifejezése: to be
11. Kohéziós eszközök:

- névelők: a/an
- kötőszavak: and, but

Várható eredmények az első év végén:

1. Beszéértés

- ismerje fel és értse meg a tanult szavakat, kifejezéseket, egyszerű mondatokat
- értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait
- értse meg a tananyagra vonatkozó egyszerű kérdéseket és tudjon ezekre reagálni

2. Beszédkészség

- tudjon megközelítőleg helyes hangsúllyal és helyes ritmusban egyszerű mondatokat ismételni, kimondani
- beszédben minél inkább közelítse meg az adott idegen nyelv hangjainak képzetét,
- tudjon egyszerű információkat adni és kérni

3. Szókincs

A tanuló rendelkezzen az előírt témakörökben megfogalmazott követelményeknek megfelelő szókinccsel.

Angol nyelvi funkciók a 2. évfolyamon

1. Cselekvések kifejezése (run, jump, climb, dance...)
2. Felszólítás és arra reagálás (Brush your teeth. / Count to 10. / pick up...)
3. Számlálás, számok megnevezése 11-20
4. Képesség kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (I can rollerblade./ She can't swim. /It can.../ It can't)
5. Felszólítások megfogalmazása (Clap your hands. / Stamp your feet.)
6. Udvarias kérés, megköszönés (Can I have a drink, please? / Thank you.)
7. Alapvető érzelmek kifejezése (hot, cold, hungry, thirsty.../ I'm hungry. / She's cold.)
8. Tulajdonságok kifejezése (It's a big train./ She's a nice girl.)

9. Bocsánat kérésének kifejezése (I'm sorry. /I'm sorry, I'm late.)
10. Dicséret megfogalmazása (Good job/ Well done)
11. Udvarias figyelemfelhívás: Be quiet, please!
12. Tárgyak, élőlények azonosítása, leírása (It's.../ It's got... / It hasn't got...)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 2. évfolyamon

1. Betűk azonosítása, csoportosítása, helyes kiejtés, intonáció elsajátítása
2. Létezés kifejezése (to be)
3. Birtoklás kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (have got/ has got/haven't got/hasn't got)
4. Kohéziós eszközök használata:
 - névelők (a/an)
 - kötőszavak: and, but, or
5. Személyes névmások használata (I, you, he/she/it, we, you, they)
6. Birtokos névmások használata (**Your** hands, **my** room...)
7. Mennyiségi viszonyok:
 - számok 11-20-ig
 - főnevek többes száma (book-books, car-cars, house-houses....)
8. Térbeli viszonyok: néhány alapvető előjárószo (in, on, in the, on the, 's in/on...)
9. Modális jelentések kifejezése: képesség kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (can/can't)
10. Hangtani szabályszerűségek megfigyelése: többes szám végződése, betűk helyes kiejtése

Várható eredmények a 2. év végén:

i. Beszédértés

- ismerje fel és értse meg a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat
- értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait

- legyen képes megoldani a hallás utáni értés gyakorlatok szövegéhez rendelt feladatokat

ii. Beszédkészség

- tudjon megközelítőleg helyes hanglejtéssel, hangsúllyal és helyes ritmusban egyszerű mondatokat ismételni és kimondani
- tudjon egyszerű információkat adni és kérni
- dalokat, mondókákat tudjon reprodukálni

iii. Olvasásértés

- ismerje fel és értse meg a leírt szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat
- tudjon ezekre cselekvéssel vagy szóban reagálni

iv. Íráskészség

- tudjon szavakat, egyszerű mondatokat helyesen másolni
- tudjon minta alapján egyszerű feladatokat írásban megoldani
- tudja az angol ABC betűit diktálás után megérteni és leírni

v. Szókincs

A tanuló rendelkezzen az előírt témakörökben megfogalmazott követelményeknek megfelelő szókinccsel.

Német nyelv fakultáció minimum követelményei

1-2. évfolyamokon

Német nyelvi funkciók az 1. évfolyamon

1. Köszönés, üdvözlés és elköszönés értelmezése és kifejezése (Hello! / Guten Tag! / Auf Wiedersehen!)
2. Bemutatkozás, bemutatás megfogalmazása és arra reagálás (Ich bin Tom. / Ich heiße Tom. Er ist Tom / Er ist nett. stb.)
3. Utasítás kifejezése és értelmezése (Sitz hin! / Steh auf! / Spring / Springt!)

4. Tárgyak, dolgok azonosítása, megnevezése, rövid jellemzése (Das ist ein Buch. Das Buch ist grün.)
5. Személyek, élőlények azonosítása, rövid jellemzése (Ich bin ein Mädchen. / Sie ist meine Mutter.)
6. Képesség kifejezése (Ich kann ...)
7. Érzelmek megfogalmazása, kifejezése (Ich bin glücklich. / Ich bin traurig.)
8. Hogylét iránt érdeklődés és arra adott reakció kifejezése (Wie geht es dir? Es geht mir gut.)
9. Szeret/nem szeret kifejezése (Ich mag...)
10. Egyszerű utasítások, felszólítások értelmezése és arra történő reakció kifejezése (Öffnet eure Bücher auf Seite...)

Német nyelvi elemek, struktúrák az 1. évfolyamon

1. Felszólító mód: felszólítások, utasítások és mondatalkotás (Komm hier! / Öffnet eure Bücher!)
2. Birtoklás kifejezése: habe (Ich habe einen Apfel.)
3. Melléknevek használata, tulajdonságok kifejezése (klein, schön...)
4. Színek (rot, grün, gelb...)
5. Főnevek a témakörök szókincsének megfelelően (der Hund, das Pferd....)
6. Igék a témakörök szókincsének megfelelően (stehen, gehen, sitzen...)
7. Számok megnevezése, számlálás 1-10-ig
8. Személyes névmások megismerése (ich, du, sie...)
9. Hangtani szabályszerűségek megismerése: helyes szóhangsúly, intonáció
10. Létezés kifejezése: sein
11. Kohéziós eszközök:
 - névelők: der, die, das / ein, eine, ein
 - kötőszavak: und, aber

Várható eredmények az első év végén:

1. Beszédértés

- ismerje fel és értse meg a tanult szavakat, kifejezéseket, egyszerű mondatokat
- értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait

- értse meg a tananyagra vonatkozó egyszerű kérdéseket és tudjon ezekre reagálni

2. **Beszédképesség**

- tudjon megközelítőleg helyes hangsúllyal és helyes ritmusban egyszerű mondatokat ismételni, kimondani
- beszédben minél inkább közelítse meg az adott idegen nyelv hangjainak kiejtését,
- tudjon egyszerű információkat adni és kérni

3. **Szókincs**

A tanuló rendelkezzen az előírt témakörökben megfogalmazott követelményeknek megfelelő szókinccsel.

Német nyelvi funkciók a 2. évfolyamon

1. Cselekvések kifejezése (gehen, tanzen, laufen...)
2. Felszólítás és arra reagálás (Putz dir die Zähne./Zähl bis 10.)
3. Számlálás, számok megnevezése 11-20
4. Képesség kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (Ich kann schwimmen./ Ich kann nicht tanzen./
5. Felszólítások megfogalmazása (Öffne die Tür!/ Gehen wir nach Hause! ...)
6. Udvarias kérés, megköszönés (Kann ich dir helfen?/ Möchtest du einen Apfel?...)
7. Alapvető érzelmek kifejezése. (kalt, komisch, schön...)
8. Tulajdonságok kifejezése (Das ist ein roter Bus. Das Mädchen ist klug.)
9. Bocsánat kérésének kifejezése (Es tut mir leid.)
10. Dicséret megfogalmazása (Gut gemacht! /Das ist super!)
11. Udvarias figyelemfelhívás: Bleib bitte ruhig! /
12. Tárgyak, élőlények azonosítása, leírása (Es hat..../ Sie hat...

Német nyelvi elemek, struktúrák a 2. évfolyamon

1. Betűk azonosítása, csoportosítása, helyes kiejtés, intonáció elsajátítása
2. Létezés kifejezése (sein)

3. Birtoklás kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (habe)
4. Kohéziós eszközök használata:
 - Névelők: der, die, das, ein, eine, ein
 - kötőszavak: und, aber, oder
5. Személyes névmások használata (ich, du, sie ...)
6. Birtokos névmások használata (mein Buch/ dein Auto...)
7. Mennyiségi viszonyok:
8. számok 11-20-ig
9. főnevek többes száma (das Buch-Bücher/ der Apfel- die Äpfel....)
10. Térbeli viszonyok: néhány alapvető előjárósó (in, auf, unter..)
11. Modális jelentések kifejezése: képesség kifejezése állító és tagadó mondatok alkotásával (können/ nicht können)
12. Hangtani szabályszerűségek megfigyelése: többes szám végződése, betűk helyes kiejtése

Várható eredmények a 2. év végén:

- 1. Beszédértés**
 - ismerje fel és értse meg a tanult szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat
 - értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait
 - legyen képes megoldani a hallás utáni értés gyakorlatok szövegéhez rendelt feladatokat
- 2. Beszédkészség**
 - tudjon megközelítőleg helyes hangjejtéssel, hangsúllyal és helyes ritmusban egyszerű mondatokat ismételni és kimondani
 - tudjon egyszerű információkat adni és kérni
 - dalokat, mondókákat tudjon reprodukálni
- 3. Olvasásértés**
 - ismerje fel és értse meg a leírt szavakat, kifejezéseket és egyszerű mondatokat
 - tudjon ezekre cselekvéssel vagy szóban reagálni
- 4. Íráskészség**
 - tudjon szavakat, egyszerű mondatokat helyesen másolni
 - tudjon minta alapján egyszerű feladatokat írásban megoldani

- tudja a német ABC betűit diktálás után megérteni és leírni

5. Szókincs

A tanuló rendelkezzen az előírt témakörökben megfogalmazott követelményeknek megfelelő szókinccsel.

Természettudományos fakultáció minimum követelményei **1.évfolyam**

I. A NAPRENDSZER

A Naprendszer nagybolygói, elnevezésük, külső jellemzőjük?

Hogyan helyezkednek el a rendszerben, hogyan csoportosíthatók?

Ember a Föld körül. Ember a Holdon.

II. A FÖLD

Hogyan jött létre a Föld? (tudományos megközelítés)

Mi okozza az évszakok váltakozását? A Föld Nap körüli keringése.

Miért váltakoznak a nappalok és az éjszakák? A Föld Nap körüli keringése

Európa és Magyarország elhelyezkedése a bolygón. Tájékozódás a földgömbön. Viszonyítás.

Irányok ismerete.

A fő világtájak megnevezése, elhelyezése a térképen. Az égtájak azonosítása a közvetlen környezetben.

III. A NÖVÉNYEK

Élő, vagy élettelen? Életkritériumok.

Az élőlények csoportjai: Növények, állatok és az ember.

Lágyszárú és faszárú növények felismerése. A legismertebb gyógynövények, takarmánynövények, táplálkozásunk alapját jelentő növények felismerése.

Hogyan mozognak, táplálkoznak, szaporodnak a növények? Hely-, és helyzetváltoztató mozgás közti különbség felismerése.

IV. AZ ÁLLATOK

Hogyan jöttek létre az első állatok? Miért pusztultak ki az őshüllők? Teóriák. Az életfeltételek megszűnésének és a kihalás kapcsolatának megfogalmazása.

Mai hüllők és kételtűek. Madarak és rovarok. Emlősök. Fölsorolásszintű ismeret.

Milyen állatok élnek az erdőben? Milyen állatok élnek a mezőn? Víziállatok. Fölsorolásszintű ismeret.

V. AZ EMBER

Embrióból felnőtt ember. Ismerje a fejlődés alapvető szakaszait képek segítségével.

Testfelépítés, testrészek, érzékszervek. Sorolja föl és mutassa meg a fő testtájakat és testrészeket.

Betegségek és megelőzésük. Ismerje az alapvető higiéniai elvárásokat.

Az egészséges életmód. Az „az vagy, amit megeszel” és a „mindent, de mértékkel” elvek értelmezése.

VI. EGYÜTTÉLÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM

Hogyan él együtt növény, állat és ember? Ismerje az előnyös és előnytelen együttélések típusait példák szintjén.

Milyen veszélyeket rejt a természet egyensúlyának felbomlása? Képes legyen ok-okozati összefüggéseket észrevenni. Ismerje föl az emberi tettek lehetséges következményeit.

Természettudományos fakultáció 2. évfolyam minimum követelményei

I. AZ IDŐJÁRÁS

Az időjárás tényezői (hőmérséklet, napsugárzás, szél, csapadék) A halmazállapotok (szilárd, folyékony, légnemű) tapasztalati ismerete.

Ismerjen föl néhány a természetben megjelenő csapadékformát.

A víz halmazállapotai-fölsorolás.

Hogyan védjük testünket a hideg, a meleg, a szél és a csapadék ellen? Az évszaknak megfelelő helyes öltözködés.

II. NÖVÉNYEK

Fás-és lágy szárú növények megkülönböztetése. Fa vagy cserje? Ismerje föl a fa és a cserje közti alapvető különbséget.

A növény részei (gyökér, szár, levél, virág, termés). Ehető növényi részek.

Hogyan szaporodnak és fejlődnek a növények?

Életszakaszok, csírázás, fejlődés, növekedés, öregedés. Tapasztalati ismeret.

A Naplás-tó és környéke. Ismerje néhány jellemző növényét és állatát.

III. ÁLLATOK

Mi a jelent a kifejezés: haszonállat, háziállat, kedvtelésből tartott állat? Tudjon példát mondani.

Tojással szaporodó állatok csoportosítása. A tojás felépítése. Használja a meszes héjú és lágy héjú tojás kifejezéseket.

A rovarok családja. Ismerje a fej, tor, potroh, ízelt láb kifejezéseket.

Ismerjen felsorolás-szerűen néhány hasznos rovar. Ismerje a királynő, here és dolgozó feladatát.

Tudjon állatokat csoportosítani adott szempontok szerint.

IV. AZ EMBER

A táplálék útja. Az ember emésztőrendszere. Ismerje az emésztőrendszer főbb állomásait.

Tudja felsorolni alapvető táplálékainkat. Példákon keresztül a helyes és helytelen étrend, az egészséges és egészségtelen ételek, italok felismerése, csoportosítása.

Az ideális testsúly jelentősége: elhízás, alultápláltság veszélyei. Mit nevezünk táplálékpiramisnak?

Mit nevezünk táplálékláncnak? Képes legyen megfogalmazni, hogy milyen veszélyt rejt egy-egy lánc eltűnése. Ismerjen néhány veszélyeztetett fajt.

Tudja felsorolni, hogy milyen jelei lehetnek annak, hogy betegek vagyunk?. Ismerje a vírus és baktérium kifejezéseket. Ismerjen egy-egy vírus, ill. baktérium által terjesztett betegséget.

Legyen tisztában az egészséges életmód feltételeivel (táplálkozás, aktív és passzív pihenés, öltözködés, személyes higiéné, rendszeres testmozgás, lelki egészség).

Mitől, kitől függ a gyógyulás? Tudja megnevezni a gyógyítás szereplőit. (körzeti orvos, a kórház, a gyógyszerész).

Tudja, hogy mire valók: Antibiotikum, vitaminok, ismertebb gyógynövények. A megelőzés szerepének felismerése. Ismerje a gyógyszerekre vonatkozó szabályokat: „Gyerek kezébe nem való!”

V. A FÖLDÖN KÍVÜL

Miért van szükségünk távcsőre? Tudja megfogalmazni a saját szavaival, hogy a távcső a távoli objektumok megfigyelésének eszköze.

A Föld, a Nap és a Hold legegyszerűbb kapcsolatának ismerete. Egymáshoz képesti elhelyezkedésük, egymásra való hatásuk. Ismerje a kapcsolatot a naptár elemei és a Föld mozgásai között.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

3. évfolyam végén

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szöveghűen, érthetően tolmácsolja;

- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.
- megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából.
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidézi Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát;
- néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- az egyéni sajátosságaihoz mértén olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus fűzetvezetésre;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- alkalmazza az elválasztás szabályait.
- vázlatot készít, vagy kiegészít
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- szavakat hangokra és szótagokra bont;
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövé ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.

- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;
- megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat;

MATEMATIKA

3. évfolyam

- adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni, halmazábrán ábrázolni, a hibás elhelyezést javítani, a halmazba tartozó elemek közös, tulajdonságait felismerni, megnevezni, megfogalmazni adott halmazra vonatkozó állításokat, azonosítani a halmazba nem tartozó elemeket a tulajdonság tagadásával
- helyesen használni a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat
- folytatni a megkezdett válogatást a felismert szempont szerint; találni megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez;
- megítélni, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis; értelemszerűen használni a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- sorba rendezett elemek közé elhelyezni további elemeket a felismert szempont szerint;
- megkeresni egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet; összehasonlítani véges halmazokat az elemek száma szerint;
- önállóan értelmezni és megoldani szöveges feladatokat a megoldási algoritmus alkalmazásával (szöveg értelmezése, adatgyűjtés, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, válasz)
- megoldani egyszerű, következtetési szöveges feladatokat, a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégezni;
- megkülönböztetni az ismert és a keresendő (ismeretlen), valamint a lényeges és lényegtelen adatokat
- helyesen használni a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megszámlálni és leszámolni; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimérni a 1000-es számkörben; oda-vissza számlálni kerek tízesekkel, százassal;
- helyesen írni és olvasni a számokat a tízes számrendszerben 1000-ig.
- elvégezni a feladathoz szükséges észszerű becslést (közelítő számlálás, közelítő mérés), mérlegelni a becslés során kapott eredményt
- nagyság szerint sorba rendezni számokat, mennyiségeket; megadni és azonosítani a számok sokféle műveletes alakját

- megtalálni a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendelni a számokat különféle alakjukban az 1000-es számkörben;
- megnevezni a 1000-es számkör számainak egyes, tízes, százasként, tízesekre, századokra, ezrekre kerekített értékét.
- római számokat írni, olvasni (I, V, X, L, C, D, M) az 1000-es számkörben
- megérteni a számok századokból, tízesekből és egyesekből való épülését, századok, tízesek és egyesek összegére való bontását; a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét
- megbecsülni, mérni alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; valamint helyesen használni a következő mértékegységeket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg; az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- összevetni azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összevetni ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait;
- helyesen értelmezni a 1000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, és az osztást, helyesen használni a műveletek jeleit; megoldani hiányos műveletet
- megérteni a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó műveletsort értelmezni, elvégezni;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérteni;
- megfigyelni a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit
- megérteni a 10-zel, 100-zal való szorzás, osztás kapcsolatát, fejben pontosan számolni a 1000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- teljes háromjegyűek összegét, különbségét századokra kerekített értékekkel megbecsülni, valamint teljes kétjegyűek egyjegyűvel való szorzatát
- fejben pontosan számolni 1000-es számkörben a 100-es számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben
- készség szinten használni a szorzótáblát és az osztások eseteit; érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- helyesen elvégezni az írásbeli összeadást, kivonást, az írásbeli szorzást egyjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval; a művelet megoldását ellenőrizni.
- tevékenységekkel megjeleníteni egységtörteket és azok többszöröseit, kirakást, mérést és rajzot mint modellt használni a törtrészek összehasonlítására.
- helyesen értelmezni a negatív egész számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével, nagyság szerint összehasonlítani a természetes számokat a negatív számokkal
- terület és kerület méréseire irányuló tevékenységek elvégzésére
- testeket építeni képek, alaprajzok alapján; elkészíteni egyszerű testek alaprajzát;
- megtalálni az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- felismerni a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon;

- megnevezni a sík és görbe felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat, a kört, háromszöget, négyszöget, négyzetet, téglalapot, téglatestet, kockát,(megszámolni oldalainak/lapjainak, illetve csúcsainak számát)
- megépíteni, kirakni, másolópapír segítségével megrajzolni az alakzat tükörképét, ellenőrizni a tükrözés helyességét tükör segítségével
- összefüggéseket keresni sorozatok elemei között; megadott szabály szerint sorozatot alkotni; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot előállítani
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismerni; megfogalmazni, valamint a megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytatni;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkotni, felismerni az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazni saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.
- adatokat gyűjteni, rögzíteni a környezetében; kigyűjteni táblázatból, leolvasni diagramról
- tapasztalatai alapján különbséget tenni a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között és megítélni az állítások igazságát;
- megfogalmazni arról, hogy két esemény közül melyik a valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámlálni az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összevetni a megfigyelt előfordulásokkal.

KÖRNYEZETISMERET

3.évfolyam végén

- felismeri az élőlényeken, élettelen anyagokon az érzékelhető és mérhető tulajdonságokat;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket;
- adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít;
- időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez;
- megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti, megfogalmazza;
- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti;
- a kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- életkorának megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókinccset;
- naptárt használ, időintervallumokat számol, adott eseményeket időrend szerint sorba rendez;
- napirendet tervez a napszakok változásaihoz kapcsolva.
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;

- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- irányokat ad meg viszonyítással;
- tájékozódik az iskola környékéről és településéről készített térképvázlattal és térképpel. Az iskola környezetéről egyszerű térképvázlatot készít;
- felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt;
- tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához.
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;
- felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. Megfogalmazza, milyen hatással van a környezet az egészségre.
- felismeri és megnevezi az emberi test részeit, fő szerveit, ismeri ezek működését, szerepét;
- megnevezi az érzékszerveket és azok szerepét a megismerési folyamatokban;

DIGITÁLIS KULTÚRA

3.évfolyam végén

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
- kezdetben tanítói segítséggel használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel.
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazására
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;

VIZUÁLIS KULTÚRA

3. évfolyam végén

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, formáz, épít;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel megjelenít: rajzol, fest, formáz, épít,
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, formáz, épít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, eljátszik, elmesél;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzélést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjelenít;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszésítéletét;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

3. évfolyam végén

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;

- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.
- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.

ETIKA

3. évfolyam végén

- felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
- ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait
- felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait
- megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;

- felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben.
- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre.
- ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket megszerezni,
- különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit;
- tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről;
- mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményét alakítja ki ezekről.
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.
- felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
- megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket

ÉNEK-ZENE

3. Évfolyam végén

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 10 magyar népdalt;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadói készsége tovább fejlődik;

2. Zenei befogadás- Zenehallgatás:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- meg tudja különböztetni a népdalfeldolgozásokat az egyéb szimfonikus művektől;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;

3. Zenei ismeretek- Ritmusfejlesztés:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa,
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;
- egyszerű ritmussorokat rögtönöz.

4. Zenei ismeretek- Hallásfejlesztés:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, énekli és alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat;
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

5. Zene ismeretek. Zenei írás olvasás:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangok
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton hangsort tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;

TERMÉSZETTUDOMÁNY FAKULTÁCIÓ

3. évfolyam végén:

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;
- képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásában.
- Állatok csoportosítása (ragadozó, növényevő, mindenevő).
- Biztonságos eligazodás a térképen és a földgömbön
- A földfelszíni formakincsek elemeinek felismerése (hegység, dombság, alföld, óceán, tenger, tó, folyam, folyó, patak).
- Különböző köznapi anyagok összehasonlítása halmazállapotuk szerint. A tapasztalatok megfogalmazása szóban.
- A víz halmazállapot-változásai (olvadás, fagyás, párolgás, lecsapódás), ezek kapcsolata a hőmérséklet változásával.
- Tömegközlekedés és egyéni közlekedés összehasonlítása.
- A közlekedési eszközök csoportosítása, felsorolásuk különböző szempontok szerint.

ANGOL FAKULTÁCIÓ

3. Év végén

1. Beszédértés

- ismerje fel és értse meg a tanult szavakat, kifejezéseket, mondatokat
- tudja végrehajtani a tanár szóbeli és írásbeli utasításait
- a szövegből hallás után tudjon tanári segítség nélkül számára fontos információt kiszűrni.

2. Beszédkészség

- tudjon egyszerű mondatokat képezni és azokat helyes hanglejtéssel, intonációval kimondani
- egyszerű, rövid szövegeket tudjon memoriterként is elmondani

3. Olvasásértés

- ismerje fel az eddig tanult szavakat, kifejezéseket írott formában és értse is meg őket
- olvasott szöveg után egyszerű feladatokat tudjon megoldani, tudjon válaszolni a szövegre vonatkozó egyszerű kérdésekre
- tudjon egyszerűbb, ismert témájú és szókészletű szöveget hangosan, folyamatosan, helyes kiejtéssel és intonációval olvasni

4. Íráskészség

- legyen képes diktálás után, ismert szavakat, kifejezéseket helyesen leírni
- tudjon minta alapján feladatokat megoldani
- ismerje az angol ABC betűit és tudjon egyszerűbb szavakat betűzni

5. Szókincs

A tanuló rendelkezzen az előírt témakörökben megfogalmazott követelményeknek megfelelő szókinccsel

NÉMET FAKULTÁCIÓ

3. évfolyam végén

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

4. évfolyam végén

- élethelyzetnek megfelelően, kifejezően, érthetően kommunikál;
- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- élményeiről, olvasmányairól segítséggel vagy önállóan beszámol.
- a tanult verseket, mondókákat, rövidebb szövegeket szövegghűen, érthetően tolmácsolja;
- felkészülés után tagolt szöveget érthetően olvas hangosan;
- felismeri, értelmezi a szövegben a számára ismeretlen szavakat, kifejezéseket.

- egyszerű magyarázat, szemléltetés (szóbeli, képi, írásbeli, dramatikus tevékenység) alapján megérti az új kifejezés jelentését;
- önállóan, képek, grafikai szervezők (kerettörténet, történettérkép, mesetáblázat, karakter-térkép, történetpiramis stb.) segítségével vagy tanítói segédlettel a szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a történetet;
- felismeri, indokolja a cím és a szöveg közötti összefüggést;
- azonosítja a történetekben a helyszínt, a szereplőket, a konfliktust és annak megoldását;
- képességeinek megfelelő szöveget hangos vagy néma olvasás útján megért;
- a szöveg megértését igazoló feladatokat végez.
- megismer néhány mesét és történetet a magyar és más népek irodalmából.
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket, verseket;
- különbséget tesz a mesés és valószerű történetek között;
- a megismert szavakat, kifejezéseket alkalmazza a különböző nyelvi szinteken;
- önállóan vagy segítséggel szöveghűen felidéz néhány könnyen tanulható, rövidebb verset, mondókát, versrészletet, népköltészeti alkotást, prózai és dramatikus szöveget, szövegrészletet;
- szövegszerűen felidézi Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat, Petőfi Sándor: Nemzeti dal című verseinek részleteit.
- képes családjából származó közösségi élményeit megfogalmazni, összevetni az iskolai élet adottságaival, a témakört érintő beszélgetésekben aktívan részt venni
- szöveg terjedelmétől függően összefoglalja a szöveg tartalmát;
- különböző célú, rövidebb tájékoztató, ismeretterjesztő szövegeket olvas hagyományos és digitális felületen;
- ismer és ért néhány egyszerű és gyakori szólást, szóláshasonlatot, közmondást, találós kérdést, nyelvtörőt, kiszámolót, mondókát;
- ismeri a keresztény/keresztén ünnepköröket (karácsony, húsvét, pünkösd), nemzeti és állami ünnepeket (március 15., augusztus 20., október 23.), népszokást (Márton- nap, Luca-nap, betlehemezés, húsvéti locsolkodás, pünkösdölés);
- néma olvasás útján megérti a rövid, életkorának megfelelő tankönyvi szöveg tartalmát és az utasításokat;
- olvas és megért nép- és műköltészeti alkotásokat, rövidebb epikai műveket;
- az olvasott szövegekben kulcsszavakat azonosít, a főbb szerkezeti egységeket önállóan vagy segítséggel elkülöníti;
- az egyéni sajátosságaihoz mérten olvashatóan ír és törekszik a rendezett írásképre, esztétikus füzetvezetésre;
- kérdésre adott válaszában helyesen toldalékolja a szavakat;
- a kiejtéssel megegyező, rövid szavak leírásában követi a helyesírás szabályait;
- törekszik a tanult helyesírási ismeretek alkalmazására;
- biztosan ismeri a kis- és nagybetűs ábécét, azonos és különböző betűkkel kezdődő szavakat betűrendbe sorol, a megismert szabályokat alkalmazza digitális felületen való kereséskor is;
- megfigyeli és tapasztalati úton megkülönbözteti egymástól a magánhangzókat és a mássalhangzókat, valamint időtartamukat;
- különbséget tesz az egyjegyű, a kétjegyű és a háromjegyű mássalhangzók között;
- a hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;

- alkalmazza az elválasztás szabályait.
- a szövegalkotás során törekszik a megismert helyesírási szabályok alkalmazására és meglévő szókincsének aktivizálására;
- a közös olvasmányhoz kapcsolódóan olvasónapló készítése
- megadott szempontok alapján rövid mesét ír, kiegészít vagy átalakít, vázlatot készít;
- a mondatot nagybetűvel kezdi, alkalmazza a mondat a mondatvégi írásjeleket;
- szavakat, szó szerkezeteket, 3-4 szavas mondatokat leír megfigyelés és/vagy diktálás alapján.
- szavakat hangokra és szótagokra bont;
- önállóan felismeri és elkülöníti az egytövé ismert szavakban a szótövet és a toldalékot.
- ellentétes jelentésű és rokon értelmű kifejezéseket gyűjt, azokat a beszédhelyzetnek megfelelően használja az írásbeli és szóbeli szövegalkotásban.
- felismeri, jelentésük alapján csoportosítja és önállóan vagy segítséggel leírja az élőlények, tárgyak, gondolati dolgok nevét;
- megkülönbözteti a szavak egyes és többes számát
- hangjelölés megismert szabályait jellemzően helyesen alkalmazza a tanult szavakban;
- a több hasonló élőlény, tárgy vagy gondolati dolog nevét kis kezdőbetűvel írja;
- a személynevek, állatnevek és a lakóhelyhez kötődő egyszerű egyelemű helyneveket nagy kezdőbetűvel írja le.
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a tulajdonságot kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri és önállóan vagy segítséggel helyesen leírja a mennyiségeket kifejező szavakat és azok fokozott alakjait;
- felismeri, önállóan vagy segítséggel helyesen leírja az ismert cselekvést kifejező szavakat;
- megkülönbözteti a múltban, jelenben és jövőben zajló cselekvéseket, történéseket;

MATEMATIKA

4. évfolyam végén

- adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni, halmazábrán ábrázolni, a hibás elhelyezést javítani, a halmazba tartozó elemek közös, tulajdonságait felismerni, megnevezni, azonosítani a halmazba nem tartozó elemeket a tulajdonság tagadásával
- helyesen használni a logikai „nem” és a logikai „és” szavakat
- folytatni a megkezdett válogatást a felismert szempont szerint; találni megfelelő címkéket halmazokba rendezett elemekhez; megfogalmazni adott halmazra vonatkozó állításokat
- megítélni, hogy adott halmazra vonatkozó állítás igaz-e vagy hamis; értelemszerűen használni a „mindegyik”, „nem mindegyik”, „van köztük...”, „egyik sem...” és a velük rokon jelentésű szavakat;
- sorba rendezett elemek közé elhelyezni további elemeket a felismert szempont szerint;
- megkeresni egyszerű esetekben a két, három feltételnek megfelelő összes elemet; összehasonlítani véges halmazokat az elemek száma szerint;
- hiányos állításokat igazzá tevő elemeket válogatni megadott alaphalmazból;
- két, három szempont szerint elrendezni adott elemeket többféleképpen is; segédeszközként használni a táblázatos elrendezést és a fadiagramot;

- önállóan értelmezni és megoldani szöveges feladatokat a megoldási algoritmus alkalmazásával (szöveg értelmezése, adatgyűjtés, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, válasz)
- megoldani egyszerű, következtetési szöveges feladatokat, a problémamegoldás során a sorrendben végzett tevékenységeket szükség szerint visszafelé is elvégezni;
- többlépési művelet sor elvégzésére visszafelé is, illetve visszafelé gondolkodással következtetési feladatok megoldására
- szöveget, ábrát alkotni matematikai jelekhez, műveletekhez.
- megkülönböztetni az ismert és a keresendő (ismeretlen), valamint a lényeges és lényegtelen adatokat
- helyesen használni a mennyiségi viszonyokat kifejező szavakat, nyelvtani szerkezeteket;
- megszámlálni és leszámolni; adott (alkalmilag választott vagy szabványos) egységgel meg- és kimérni a 10 000-es számkörben; oda-vissza számlálni kerek tízesekkel, százassal, ezresekkel;
- helyesen írni és olvasni a számokat a tízes számrendszerben 10 000-ig.
- elvégezni a feladathoz szükséges egyszerű becslést (közelítő számlálás, közelítő mérés), mérlegelni a becslés során kapott eredményt, becslését finomítani újrabecsléssel
- nagyság szerint sorba rendezni számokat, mennyiségeket; megadni és azonosítani a számok sokféle műveletes alakját
- megtalálni a számok helyét, közelítő helyét egyszerű számegyenesen, számtáblázatokban, a számegyenesnek ugyanahhoz a pontjához rendelni a számokat különféle alakjukban a 10 000-es számkörben;
- megnevezni a 10 000-es számkör számainak egyes, tízes, száz, ezres szomszédait, tízesekre, százassal, ezresekre kerekített értékét.
- római számokat írni, olvasni (I, V, X, L, C, D, M) a 10 000-es számkörben
- megérteni a számok ezresek, százassal, tízesek és egyesekből való épülését, ezresek, százassal, tízesek és egyesek összegére való bontását; a számok számjegyeinek helyi, alaki, valódi értékét
- megbecsülni, mérni alkalmi és szabványos mértékegységekkel hosszúságot, tömeget, űrtartalmat és időt; valamint helyesen használni a következő mértékegységeket: mm, cm, dm, m, km; ml, cl, dl, l; g, dkg, kg, t; az órát, a percet, a másodpercet, a napot, a hetet, a hónapot, az évet;
- összevetni azonos egységgel mért mennyiség és mérőszáma nagyságát, összevetni ugyanannak a mennyiségnek a különböző egységekkel való mérésekor kapott mérőszámait;
- felismerni hazai és külföldi pénzcímleteket 10 000-es számkörben; alkalmazni a felváltást és beváltást különböző pénzcímletek között
- helyesen értelmezni a 10 000-es számkörben az összeadást, a kivonást, a szorzást, és az osztást, helyesen használni a műveletek jeleit; megoldani hiányos műveletet
- megérteni a következő kifejezéseket: tagok, összeg, kisebbítendő, kivonandó, különbség, tényezők, szorzandó, szorzó, szorzat, osztandó, osztó, hányados, maradék;
- szöveghez, valós helyzethez kapcsolva zárójelet tartalmazó művelet sor értelmezni, elvégezni;
- szöveges feladatokban a különböző kifejezésekkel megfogalmazott műveleteket megérteni;
- alkalmazni a műveletekben szereplő számok (kisebbitendő, kivonandó és különbség; tagok és összeg; tényezők és szorzat; osztandó, osztó és hányados) változtatásának következményeit

- megérteni a 10-zel, 100-zal, 1000-rel való szorzás, osztás kapcsolatát, fejben pontosan számolni a 10 000-es számkörben a számok 10-zel, 100-zal, 1000-rel történő szorzásakor és maradék nélküli osztásakor;
- teljes négyjegyűek összegét, különbségét százasokra kerekített értékekkel megbecsülni, valamint teljes kétjegyűek egy- és kétjegyűvel való szorzatát
- fejben pontosan számolni 10 000-es számkörben a 100-as számkörben végzett műveletekkel analóg esetekben
- készségszinten használni a szorzótáblát és az osztások eseteit; érti a szorzó- és bennfoglaló táblák kapcsolatát;
- helyesen elvégezni az írásbeli összeadást, kivonást, az írásbeli szorzást egy- és kétjegyű szorzóval, az írásbeli osztást egyjegyű osztóval; a művelet megoldását ellenőrizni.
- számolásaiban felhasználni a műveletek közti kapcsolatokat, számolásai során alkalmazni konkrét esetekben a legfontosabb műveleti tulajdonságokat;
- tevékenységekkel megjeleníteni egységtörteket és azok többszörőseit, kirakást, mérést és rajzot mint modellt használni a törtrészek összehasonlítására.
- helyesen értelmezni a negatív egész számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével, nagyság szerint összehasonlítani a természetes számokat a negatív számokkal, nagyság szerint összehasonlítani a természetes számokat a negatív számokkal
- terület és kerület mérésére irányuló tevékenységek elvégzésére
- testeket építeni képek, alaprajzok alapján; elkészíteni egyszerű testek alaprajzát;
- megtalálni az összes, több feltételnek megfelelő építményt, síkbeli kirakást;
- felismerni a szimmetriát valóságos dolgokon, síkbeli alakzatokon; megkülönböztetni tükrösen szimmetrikus és tükrösen nem szimmetrikus síkbeli alakzatokat;
- megnevezni a sík és görbe felületeket, az egyenes és görbe vonalakat, szakaszokat megnevezni a kört, háromszöget, négyszöget, négyzetet, téglalapot, téglatestet, kockát, (megszámolni oldalainak/lapjainak, illetve csúcsainak számát)
- megnevezni a téglatest lapjainak alakját, felismerni a téglatesten az egybevágó lapokat, megkülönböztetni a téglatesten az éleket, csúcsokat; megfigyelni a kocka, mint speciális téglatest és a négyzet, mint speciális téglalap tulajdonságait;
- téglalap oldalainak és csúcsainak számát megmondani, összehajtással megmutatni a téglalap szögeinek egyenlőségét, azonos hosszúságú oldalait és elhelyezkedésüket, megmutatni és megszámlálni a téglalap átlóit és szimmetriatengelyeit
- megépíteni, kirakni, másolópapír segítségével megrajzolni az alakzat tükröképét, eltolt képét, ellenőrizni a tükrözés, eltolás helyességét tükr segítségével
- térben, síkban az eredetihez hasonló testeket, síkidomokat alkotni nagyított vagy kicsinyített elemekből; az eredetihez hasonló síkidomokat rajzolni hálón.
- testeket építeni élekből, lapokból; elkészíteni a testek élvázát, hálóját; testeket építeni képek, alaprajzok alapján; elkészíteni egyszerű testek alaprajzát;
- körzőt használni alkotáskor;
- összefüggéseket keresni sorozatok elemei között; megadott szabály szerint sorozatot alkotni; megértett probléma értelmezéséhez, megoldásához sorozatot előállítani
- ismert műveletekkel alkotott sorozat, táblázat szabályát felismerni; megfogalmazni, valamint a megkezdett sorozatot, táblázatot helyesen, önállóan folytatni;
- tárgyakkal, számokkal kapcsolatos gépjátékhoz szabályt alkotni, felismerni az egyszerű gép megfordításával nyert gép szabályát
- a sorozatban, táblázatban, gépjátékokban felismert összefüggést megfogalmazni saját szavaival, nyíljelöléssel vagy nyitott mondattal.

- adatokat gyűjteni, rögzíteni a környezetében; kigyűjteni táblázatból, leolvasni diagramról, valamint adatokat táblázatba rendezni, diagramon ábrázolni és jellemezni az összességet
- tapasztalatai alapján különbséget tenni a „biztos”, „lehetetlen”, „lehetséges, de nem biztos” események között és megítélni az állítások igazságát;
- megfogalmazni arról, hogy két esemény közül melyik a valószínűbb olyan, véletlentől függő szituációk során, melyekben a két esemény valószínűsége között jól belátható a különbség;
- tetszőleges vagy megadott módszerrel összeszámlálni az egyes kimenetek előfordulásait olyan egyszerű játékokban, kísérletekben, amelyekben a véletlen szerepet játszik;
- a valószínűségi játékokban, kísérletekben megfogalmazott előzetes sejtését, tippjét összevetni a megfigyelt előfordulásokkal.

KÖRNYEZETISMERET

4. évfolyam végén

- felismeri, megnevezi és megfigyeli az életfeltételeket, életjelenségeket;
- adott szempontok alapján algoritmus szerint élettelen anyagokon és élőlényeken megfigyeléseket végez;
- adott szempontok alapján élettelen anyagokat és élőlényeket összehasonlít, csoportosít;
- időjárási megfigyeléseket tesz, méréseket végez;
- megfigyeléseinek, összehasonlításainak és csoportosításainak tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti, megfogalmazza;
- algoritmus szerint, előzetes viszonyítás, majd becslés után méréseket végez, becslült és mért eredményeit összehasonlítja;
- azonosítja az anyagok halmazállapotát, megnevezi és összehasonlítja azok alapvető jellemzőit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét növény választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait. Megfogalmazza, mi a növényi részek szerepe a növény életében;
- megnevezi az időjárás fő elemeit;
- felismeri, megnevezi és megfigyeli egy konkrét állat választott részeit, algoritmus alapján a részek tulajdonságait.
- a vizsgálatok tapasztalatait megfogalmazza, rajzban, írásban rögzíti;
- a kísérletek tapasztalatait a mindennapi életben alkalmazza;
- egyszerű kísérletek során megfigyeli a halmazállapot-változásokat: fagyás, olvadás, forrás, párolgás, lecsapódás;
- megfogalmazza a tűz és az égés szerepét az ember életében.
- életkorának megfelelően eligazodik az időbeli relációkban, ismeri és használja az életkorának megfelelő időbeli relációs szókincset;
- naptárt használ, időintervallumokat számol, adott eseményeket időrend szerint sorba rendez;
- napirendet tervez a napszakok változásaihoz kapcsolva.
- megfelelő sorrendben sorolja fel a napszakokat, a hét napjait, a hónapokat, az évszakokat, ismeri ezek időtartamát, relációit;

- az évszakokra vonatkozó megfigyeléseket végez, tapasztalatait rögzíti, és az adatokból következtetéseket von le;
- analóg és digitális óráról leolvassa a pontos időt.
- irányokat ad meg viszonyítással;
- megnevezi és iránytű segítségével megállapítja a fő- és mellékvilágítójakat, irányokat ad meg viszonyítással;
- térkép segítségével megnevezi hazánk szomszédos országait, megyéit, saját megyéjét, megyeszékhelyét, környezetének nagyobb településeit, hazánk fővárosát, és ezeket megtalálja a térképen is.
- felelősségtudattal rendelkezik a szűkebb, illetve tágabb környezete iránt;
- tevékenységeinek tapasztalatait szóban, rajzban, írásban rögzíti.
- felismeri a lakóhelyéhez közeli életközösségek és az ott élő élőlények közötti különbségeket (pl. természetes – mesterséges életközösség, erdő – mező, rét – víz, vízpart – park, díszkert – zöldséges, gyümölcsöskert esetében);
- megnevezi a megismert életközösségekre jellemző élőlényeket, használja az életközösségekhez kapcsolódó kifejezéseket;
- konkrét példán keresztül megfigyeli és felismeri az élőhely, életmód és testfelépítés kapcsolatát;
- felismeri a megismert életközösségek növényei és állatai közötti jellegzetes kapcsolatokat;
- példákkal mutatja be az emberi tevékenység természeti környezetre gyakorolt hatását. Felismeri a természetvédelem jelentőségét;
- felismeri, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához.
- ismeri az emberi szervezet fő életfolyamatait;
- tisztában van az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, azokat igyekszik betartani;
- felismeri az egészséges, gondozott környezet jellemzőit. Megfogalmazza, milyen hatással van a környezet az egészségre.

DIGITÁLIS KULTÚRA

4.évfolyam végén

- társaival együttműködve online és offline környezetben egyaránt megold különböző feladatokat, ötleteit, véleményét megfogalmazza, részt vesz a közös álláspont kialakításában.
- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt, felsorolja fontosabb jellemzőit;
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából.
- ismer néhány, kisiskolások részére készített portált, információforrást, digitálistananyag-lelőhelyet.
- a feladathoz, problémához digitális eszközt, illetve alkalmazást, applikációt, felhasználói felületet választ; felsorol néhány érvet választásával kapcsolatosan;
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel.

- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- egyszerű prezentációt, ábrát, egyéb segédletet készít.
- Képes dokumentum létrehozására alkalmas szoftver alkalmazására
- Az elkészített produktum mentésének és megnyitásának ismerete
- Alkalmazói készségek alapozása és fejlesztése
- Rajzolóprogram alapfunkciói, rajzeszközök alkalmazása
- a rendelkezésére álló eszközökkel, forrásokból meggyőződik a talált vagy kapott információk helyességéről.
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e-Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait;
- alkalmaz néhány megadott algoritmust tevékenység, játék során, és néhány egyszerű esetben módosítja azokat.
- feladat, probléma megoldásához többféle algoritmust próbál ki.

VIZUÁLIS KULTÚRA

4. évfolyam végén

- élmények, elképzelt vagy hallott történetek, szövegek részleteit különböző vizuális eszközökkel egyszerűen megjeleníti: rajzol, fest, formáz, épít;
- korábban átélt eseményeket, tapasztalatokat, élményeket különböző vizuális eszközökkel megjeleníti: rajzol, fest, formáz, épít,
- rövid szövegekhez, egyéb tananyagtartalmakhoz síkbeli és térbeli vizuális illusztrációt készít különböző vizuális eszközökkel: rajzol, fest, formáz, épít;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- valós vagy digitális játékelményeit vizuálisan és dramatikusan feldolgozza: rajzol, fest, formáz, eljátszik, elmesél;
- egyszerű eszközökkel és anyagokból elképzelt teret rendez, alakít, egyszerű makettet készít egyénileg vagy csoportmunkában, és az elképzelést szövegesen is bemutatja, magyarázza;
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábokat, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít
- azonosítja a nonverbális kommunikáció eszközeit: mimika, gesztus, ezzel kapcsolatos tapasztalatait közlési és kifejezési helyzetekben használja;
- időbeli történéseket egyszerű vizuális eszközökkel, segítséggel megjeleníti;
- az adott életkornak megfelelő tájékoztatást, meggyőzést, figyelemfelkeltést szolgáló, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket segítséggel értelmez;
- egyszerű, mindennapok során használt jeleket felismer;
- ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;

- azonosítja a gyerekeknek szóló, vagy fogyasztásra ösztönző, célzottan kommunikációs szándékú vizuális közléseket;
- képek, műalkotások, mozgóképi közlések megtekintése után önállóan megfogalmazza és indokolja tetszését;
- alkalmazza az egyszerű tárgykészítés legfontosabb technikáit: vág, ragaszt, tűz, varr, kötöz, fűz, mintáz;
- különböző alakzatokat, motívumokat, egyszerű vizuális megjelenéseket látvány alapján, különböző vizuális eszközökkel, viszonylagos pontossággal megjelenít: rajzol, fest, nyomtat, formáz, épít;
- gyűjtött természeti vagy mesterséges formák egyszerűsítésével, vagy a magyar díszítőművészet általa megismert mintakincsének felhasználásával mintát tervez.
- saját kommunikációs célból egyszerű térbeli tájékozódást segítő ábrát – alaprajz, térkép – készít;
- pontosan ismeri államcímerünk és nemzeti zászlónk felépítését, összetevőit, színeit;
- adott cél érdekében egyszerű vizuális kommunikációt szolgáló megjelenéseket – jel, meghívó, plakát – készít egyénileg vagy csoportmunkában;
- a vizuális nyelv elemeinek értelmezésével és használatával kísérletezik;
- adott cél érdekében fotót vagy rövid mozgóképet készít;
- adott álló- vagy mozgóképi megjelenéseket egyéni elképzelés szerint átértelmez.
- elképzelt történeteket, irodalmi alkotásokat bemutat, dramatizál, ehhez egyszerű eszközöket: bábót, teret/díszletet, kelléket, egyszerű jelmezt készít csoportmunkában, és élményeit szövegesen megfogalmazza;

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

4. évfolyam végén

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.

ETIKA

4.évfolyam végén

- felismeri és megjeleníti az alapérzelmeket, az alapérzelmeken kívül is felismeri és megnevezi a saját érzelmi állapotait;
- felismeri, milyen tevékenységeket, helyzeteket kedvel, vagy nem kedvel, azonosítja saját viselkedésének jellemző elemeit;
- célokat tűz ki maga elé, és azonosítja a saját céljai eléréséhez szükséges főbb lépéseket;
- ismeri a család testi, lelki -védelemmel kapcsolatos feladatait
- felismeri a különböző élethelyzetek (pl.: új családtag érkezése, egy családtag elvesztése, iskolai siker, kudarc, új barátság, kiközösítés) érzelmi megnyilvánulásait
- megérti az ünneplés jelentőségét, elkülöníti a családi és az egyéb ünnepeket;
- képes azonosítani a szeretet és elfogadás jelzéseit.
- megkülönbözteti a sértő és tiszteletteljes közlési módokat hagyományos és digitális környezetben egyaránt; saját érdekeit és véleményét másokat nem bántó módon fejezi ki;
- felismeri az együttműködést segítő vagy akadályozó tevékenységeket és saját szerepét az együttműködésben.
- ismeri, és életkorának megfelelően alkalmazza a beszélgetés alapvető szabályait;
- különbséget tesz verbális és nem verbális jelzések között, és törekszik ezek értelmezésére;
- ismeri az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségét, a hozzájuk kapcsolódó jelképeket, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;
- felismeri a közösségek működésének feltételeit, a kiközösítés jeleit, és erkölcsi érzékenységgel reagál ezekre.
- ismeri a közvetlen lakóhelyéhez kapcsolódó legfontosabb kulturális és természeti értékeket, ezekről képes ismereteket megszerezni,
- különböző kontextusokban azonosítja és társaival megvitatja az együttélési alapszabályok jelentőségét, megfogalmazza a szabályszegés következményeit;
- tájékozott a gyermeki jogokról, ennek családi, iskolai és iskolán kívüli következményeiről, a gyermekek és felnőttek ezzel kapcsolatos kötelességeiről;

- mérlegeli az igazságosság és igazságtalanság fogalmát, a valós helyzetekben véleményt alakít ki ezekről.
- megfogalmazza személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tesz környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.
- felismeri, hogy miért szükséges az élővilág védelme;
- fogyasztási szokásaiban példát hoz olyan elemekre, amelyek révén figyelembe vehetők a környezetvédelmi szempontok, és felhívja társai figyelmét is ezekre.
- értelmezi a „jó” és a „rossz”, helyes és helytelen közötti különbségeket, azokat konkrét példákon keresztül alkalmazza, és megoldási javaslatokat fogalmaz meg a helytelen viszonyulásokkal kapcsolatban;
- megismer az egyes egyházak ünnepköreihez kapcsolódó alapvető vallási, kulturális eseményeket

ÉNEK-ZENE

4. évfolyam

1. Zeneművek, énekes anyag:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- emlékezetből énekel legalább 10 magyar népdalt;
- emlékezetből énekel a Himnusz;
- ismer a tanult magyar népdalokhoz tartozó népszokásokat;
- előadói készsége tovább fejlődik;

2. Zenei befogadás- Zenehallgatás:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megkülönbözteti a szólóhangszer hangzását a zenekari hangzástól;
- képzelete és kreatív gondolkodása fejlődik;
- képes az érzelmi azonosulásra;
- egyre hosszabb zenei részletekre képes figyelni;
- kialakul a többirányú figyelem készsége,

3. Zenei ismeretek- Ritmusfejlesztés:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a 4/4-es ütemet, valamint az egész értékű kottát és az egyedül álló nyolcadot azok szüneteivel;
- ismeri a 3/4-es ütemet, valamint a pontozott fél értékű kottát;
- felismeri és hangoztatja az összetett ritmusokat: szinkópa, nyújtott és éles ritmus;
- ritmizálva szólaltat meg mondókákat, gyermekverseket;

4. Zenei ismeretek- Hallásfejlesztés:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megismeri, éneklí és alkalmazza a felső dó , alsó lá és alsó szó hangokat;
- megfigyel és hallás után reprodukál különböző hangszíneket,
- a tanult dalok, zenei részletek éneklésekor hangerejét a zenei kifejezésnek megfelelően tudja változtatni.

5. Zene ismeretek. Zenei írás olvasás:

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tanári segítséggel képes leírni egyszerű ritmusokat a tanult értékekkel;
- tanári segítséggel képes leírni egyszerű dallamfordulatokat a tanult dallamhangokkal;
- a hallás után tanult dalokat képes a kottakép alapján azonosítani és a kottában követni;
- a kottában felismeri a tanult új ritmusképleteket és dallamhangokat;
- pentaton és hétfokú dalokat tanári segítséggel szolmizálva énekel, kézjelekkel mutatja;
-

TERMÉSZETTUDOMÁNY FAKULTÁCIÓ

4. évfolyam végén:

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;
- képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezésére, ismeri az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartást;
- képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét;
- képes az informatikai és kommunikációs eszközök irányított használatára az információkeresésben és a problémák megoldásában.
- A Naprendszer felépítése, földtípusú és gázbolygók
- A megismert állatcsoportok életmódjának és testfelépítésének kapcsolata.
- A komposztálás szerepének ismerete.
- A hulladékok csoportosítása.
- Tudja megfogalmazni a rendszeres testmozgás jelentőségét.

- A megújuló és nem megújuló energiaforrások

ANGOL

- Támaszkodik az életkorának és nyelvi szintjének megfelelő hangzó szövegre az órai alkotó jellegű nyelvi, mozgásos nyelvi és játékos nyelvi tevékenységek során.
- Összekapcsol a nyelvi tevékenységek során feldolgozott tartalmakat az anyanyelvén korábban megszerzett ismeretekkel.
- Törekszik arra, hogy a célnyelvet eszközként alkalmazza információszerzésre.
- Célnyelven megoszt egyedül, vagy társaival együttműködésben megszerzett, alapvető információkat szóban, akár vizuális elemekkel támogatva.
- Saját érdeklődési köréhez tartozó, rajzokkal, fényképekkel támogatott plakátot készít egyedül vagy csoportban, és azt bemutatja a tanulócsoporthoz számára.
- Gyűjtőmunkát végez és prezentációt készít választott, tanult, ismert témákból.
- Megérti az élőszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket.
- Beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű hallott szövegben a tanult nyelvi elemeket.
- Beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű szövegben a tanult nyelvi elemeket.
- Megérti az egyszerű, rövid, írásos, akár autentikus, ismert témákhoz kapcsolódó, vizuális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket.
- Beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti írott szövegben a tanult nyelvi elemeket.
- A tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítséggel vagy nonverbális eszközökkel kifejezi;
- Ismeri a tanult szavak és állandósult szókapcsolatok célnyelvi normához közelítő kiejtését tanári minta követése által, vagy autentikus hangzó anyag, IKT-eszközök segítségével;
- Felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő digitális tartalmakban, digitális csatornákon olvasott vagy hallott nagyon egyszerű szövegekben is.
- Megismeri az angol nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)

ÉS FAKULTÁCIÓ

NÉMET

4. osztály végére

- megérti az élőlőszóban elhangzó, ismert témákhoz kapcsolódó, verbális, vizuális vagy nonverbális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű hallott szövegben a tanult nyelvi elemeket
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű szövegben a tanult nyelvi elemeket
- megérti az egyszerű, rövid, írásos, akár autentikus, ismert témákhoz kapcsolódó, vizuális eszközökkel segített rövid kijelentéseket, kérdéseket
- beazonosítja az életkorának megfelelő szituációkhoz kapcsolódó, rövid, egyszerű, a nyelvtanításhoz készült, illetve eredeti írott szövegben a tanult nyelvi elemeket;
- a tanórán begyakorolt, nagyon egyszerű, egyértelmű kommunikációs helyzetekben a megtanult, állandósult beszédfordulatok alkalmazásával kérdez vagy reagál, mondanivalóját segítségével vagy nonverbális eszközökkel kifejezi
- felismeri a tanult nyelvi elemeket életkorának megfelelő digitális tartalmakban, digitális csatornákon olvasott vagy hallott, nagyon egyszerű szövegekben is
- megismeri a német nyelv alapvető helyesírási szabályait (betűk és hangtan)

NÉMET FAKULTÁCIÓ

4. osztály végére

5.évfolyam

Követelményrendszer

Minimum követelmények magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam

Irodalom:

Értő olvasás:

- Legyen képes életkorának megfelelő tempóban olvasni prózai és verses szöveget.
- Tudja pár mondatban összefoglalni az olvasott szöveg tartalmát.

Irodalmi ismeretek:

- Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül szerzővel és címmel együtt. Adott műcímhez tudjon szerzőt rendelni, a tanult írók, költők nevéhez tudjon

egy-egy művet kötni.(Petőfi Sándor, Molnár Ferenc, Arany János)

- 2 Tudja korban elhelyezni Petőfi Sándort és Molnár Ferencet.
- Röviden össze tudja foglalni a János vitéz, a Tündérszép Ilona vagy a Fehérlófia és a Pál utcai fiúk című művek tartalmát.
- Ismerje az alábbi fogalmakat, tudja azok legfőbb sajátosságait: elbeszélő költemény, népdal, mese, mítosz, regény.
- Tudja azonosítani a tanult rímfajtákat. (páros rím, keresztrím, bokorrím, ölelkező rím, félrím)
- Ismert szövegben tanári segítséggel ismerje fel a tanult költői képeket: hasonlat, metafora, megszemélyesítés.

Kötelező olvasmány:

Ismeri Molnár Ferenc: *A Pál utcai fiúk* c. regényének cselekményét és szereplőit.

Memoriterek:

Petőfi Sándor: János vitéz 1. fejezet 1-6. versszak

Az alföld 1-2. és utolsó 2 versszak

Arany János: Családi kör 1-2. versszak

Arany János: Rege a csodaszarvasról 1-2. versszak, utolsó 2 versszak

Nyelvtan

Helyesírás:

- Írása legyen rendezett, olvasható.
- Jelölje a mondat elejét és végét.
- Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén. A tanuló legyen képes kevés hibával egyszerű szerkezetű, általános szókincsű, rövid (6-8 soros) szövegek írásbeli rögzítésére.
- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.
- Tudja alkalmazni az elválasztás szabályait egyszerű szavakban.

Nyelvtani ismeretek:

- Ismerje a magyar abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.
- Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, tudja azonosítani a kommunikációs folyamat

tényezőit.

- Ismerje a hangok felosztását magán- és mássalhangzókra. Ismerje a magánhangzók felosztását magas és mély magánhangzókra.
- Ismerje a hangrendi illeszkedés szabályait, ezeket ismerje fel szavakban, illetve maga is tudjon példákat gyűjteni.
- Ismerje fel a szavakban a kiejtés, a hagyomány, a szóelemzés és az egyszerűsítés elvét.
- Tudjon rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentésű szavakat. A tanuló legyen képes az általános szókincshez tartozó szavakat a hangalak és jelentés kapcsolata alapján (esetleg tanári segítséggel) a megadott csoportokba sorolni.

Szövegértés, szövegalkotás:

- Képes legyen egy korának megfelelő nehézségű szövegből információkat kikeresni, az ahhoz kapcsolódó szövegértési feladatokat elégséges szinten (34%) megoldani.
- A tanuló képes az ismert szólásokat, közmondásokat jelentésüknek megfelelően alkalmazni.
- A tanuló képes általa nem ismert szólásokat és közmondásokat szövegkörnyezetben értelmezni.
- Ismerje fel a tanult szövegtípusokat (elbeszélés, leírás, jellemzés)
- A tanuló képes véleményét az életkorának megfelelő témákkal kapcsolatban írásban és szóban röviden megfogalmazni.
- Tudja alkalmazni (esetleg segítséggel) a levélírással kapcsolatos ismereteket.

6. osztály

Irodalom

Értő olvasás:

- Legyen képes életkorának megfelelő tempóban, kifejezően olvasni prózai és verses szöveget.
- Össze tudja foglalni elbeszélő szövegek tartalmát. Képes az olvasott szövegben az cselekmény fő elemeit azonosítani, a központi szereplőkről jellemzést adni.

Irodalmi ismeretek:

- Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül szerzővel és címmel együtt. Adott műcímhez tudjon szerzőt rendelni, a tanult írók, költők nevéhez tudjon egy-egy művet kötni. (Gárdonyi Géza, Arany János, Fazekas Mihály, Csokonai Vitéz Mihály)
- Össze tudja foglalni a Toldi történetét

- Ismerje az alábbi fogalmakat és legfőbb sajátosságait: elbeszélő költemény, monda, ballada, regény.
- Tudja felsorolni és felismerni a költői képeket: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, allegória.
- Meg tudja különböztetni a lírai és az epikai fő jellegzetességeit.

Kötelező olvasmány:

Ismeri Gárdonyi Géza *Egri csillagok* c. regényének cselekményét és szereplőit.

Memoriterek:

Arany János: *Toldi (részletek)*

A walesi bárdok

Csokonai Vitéz Mihály: *A Reményhez*

Nyelvtan

Helyesírás:

- Írása rendezett, olvasható.
- Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén.
- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget.
- Helyesen jelölje a tulajdonnevek kezdőbetűjét legalább a személynevek, állatnevek, intézménynevek, valamint az egyelemű és az egybeírandó földrajzi nevek esetén.

Nyelvtani ismeretek:

- Ismeri a legfontosabb szófajokat: az igét, főnevet, melléknevet, számnevet fő jellemzőiket, kérdéseit.
- Szövegben felismeri az alapszófajok prototipikus példányait.
- Meg tudja nevezni az igék idejét, módját, számát és személyét.
- Különbséget tud tenni köznév és tulajdonnév között.

Szövegértés, szövegalkotás:

- Képes legyen egy korának megfelelő nehézségű szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatlapot elégséges szinten (34%) kitölteni.
- Képes összefüggő szöveget alkotni szóban és írásban.

Minimum követelmények 5. osztály matematika

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
 - Állítások igazságának eldöntése, igaz és hamis állítások megfogalmazása
- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság felismerése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
 - Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.
 - Tételek, tételek, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.

Minimum követelmények 6. osztály matematika

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;

- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat.
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját.
- meghatározza konkrét számok reciprokát.
- gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt. A hányadost megbecsüli.
- megoldását ellenőrzi.
- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.
- sorozatokat adott szabály alapján folytat;
- néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt
- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.
- sorozatokat adott szabály alapján folytat;
- néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.
- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat.
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít;
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőleget, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol.
- ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál

5. ÉVFOLYAM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
Körülöttem a történelem		Kronológia: Kr. e. és Kr. u., évszázad, őskor, ókor, középkor, újkor, jelenkor/modern kor.	
Az ókori Egyiptom világa	Földművelés a Nílus mentén	fáraó, piramis, hieroglifa, többistenhit Topográfia: Egyiptom, Nílus	Az ókori egyiptomi életmód főbb vonásainak felidézése.
Az ókori Hellász öröksége	Mindennapok egy görög városban: Athén és lakói. Az athéni és spártai nevelés. Nagy Sándor hadserege és hódításai.	olümpiai játékok, rabszolga, Zeusz, Pallasz Athéné, Nagy Sándor, Topográfia: Athén, Spárta	Az ókori görög életmód főbb vonásainak felidézése. Az ókori hadviselés legalapvetőbb jellemzőinek bemutatása.
Az ókori Róma öröksége	Róma alapítása a mondákban. Az ókor „tankjai”: Hannibál elefántjai Római emlékek Pannóniában.	gladiátor, Romulus, Hannibál, Julius Caesar, Augustus, Attila Kr. e. 753 Róma alapítása a hagyomány szerint Kr. u. 476 a Nyugatrómai Birodalom bukása Topográfia: Itália, Róma, Pannónia, Római Birodalom.	Az ókori római életmód főbb vonásainak felidézése. A tanult háborúk okainak és következményeinek bemutatása.
Képek a népvándorlás korából	Attila és hadjáratai: az ókor egyik legnagyobb csatája (a catalaunumi csata).		A nomád életmód, gazdálkodás és hadviselés alapvető jellegzetességeinek felidézése.

Kereszténység	Történetek az Ó- és az Újszövetségből. A kereszténység főbb tanításai. A kereszténység jelképei.	Fogalmak: egyistenhit, Biblia, Ószövetség, Újszövetség, zsidó vallás, keresztény vallás, Személyek: Mózes, Jézus, Mária, József, Szent Péter és Szent Pál	Jézus erkölcsi tanításainak értelmezése.
Élet a várban – egy magyar vár	Királyok és nemesek Egy uradalom működése, a falvak világa (a jobbágyság élete).	Fogalmak: földesúr, lovag, jobbágyság, robotkötés,	Az egyes középkori társadalmi rétegek életformája közti eltérések összehasonlítása.
Élet a középkori városban		polgár, céh,	A középkori város és a falu összehasonlítása megadott szempontok alapján (pl. jellegzetes foglalkozások, életmód).
Élet a kolostorban	A középkori egyházszervezet.	pápa, szerzetes,	
A kereszties lovagok világa	A nehézlovas harcmódor.	Topográfia: Anglia, Franciaország.	A középkori páncélos lovag felismerése, fegyverzetének azonosítása képen, rekonstrukciós ábrán.
Történetek a magyarok eredetéről	Az Árpád-ház eredettörténete	Fogalmak: hunok, finnugor, fejedelem, honfoglalás, székelyek,	A mondák és a valóság közötti kapcsolatok és ellentmondások felismerése.
Honfoglalás és kalandozások	A honfoglalás: Etelközben a Kárpát-medencébe.	Álmos, Árpád Kronológia: 895 a honfoglalás	
Szent István és a magyar állam	István harca Koppánnal és a koronázás Államalapítás: egyházszervezés, vármegyék és törvények.	(Szent) István, I. (Szent) László, Könyves Kálmán, IV. Béla Kronológia: 997/1000–1038 István uralkodása,	Történetek felidézése az Árpád-kori magyar történelemből.

Árpád-házi királyportrék	Szent László, a lovagkirály. Könyves Kálmán, a művelt király. IV. Béla és a tatárjárás Szent Korona. Palást, jogar, országalma	Kronológia: 1222 az Aranybulla kiadása, 1241–1242 a tatárjárás, 1301 az Árpád-ház kihalása. Topográfia: Vereckei-hágó, Kárpát-medence, Buda, Székesfehérvár	A tanult uralkodók elhelyezése az időszalagon.
6. ÉVFOLYAM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
Magyar királyportrék a 14–15. századból	Károly és az aranyforint. Nagy Lajos, a hódító. Luxemburgi Zsigmond, a császár.	Fogalmak: aranyforint, kormányzó, végvár Személyek: I. (Anjou) Károly, I. (Nagy) Lajos, Luxemburgi Zsigmond Kronológia: 1335 a visegrádi királytalálkozó	Tematikus térkép értelmezése Nagy Lajos hódításairól
Hunyadi János, a törökverő	A nándorfehérvári diadal.	Fogalmak: szekérvár, zsoldos. Személyek: Hunyadi János, I. (Hunyadi) Mátyás. Kronológia: 1456 a nándorfehérvári diadal Topográfia: Nándorfehérvár	Tematikus térkép értelmezése Hunyadi János hadjáratairól
Hunyadi Mátyás, a reneszánsz uralkodó	A fekete sereg.	Kronológia: 1458–1490 Mátyás uralkodása. Topográfia: Lengyelország, Oszmán Birodalom, Csehország	A tanult történelmi személyek jelentőségének felismerése.
A földrajzi felfedezések	A felfedezők útjai. A világkereskedelem kialakulása.	Fogalmak: gyarmat, manufaktúra	A nagy felfedezők útjainak bemutatása térképen.

		Személyek: Kolumbusz Kristóf, Magellán Kronológia: 1492 Amerika felfedezése Topográfia: Spanyolország, India, Kína	
Korai kapitalizmus	A manufaktúrák, a világkereskedelem kialakulása	Fogalmak: manufaktúra, tőkés, bérmunkás, kapitalizmus	A céhek és a manufaktúrák összehasonlítása
A vallási megújulás	Reformáció és katolikus megújulás.	Fogalmak: reformáció, református, evangélikus, ellenreformáció és katolikus megújulás Személyek: Luther Márton, Kálvin János, Pázmány Péter Kronológia: 1517 a reformáció kezdete.	
A török háborúk hősei	II. Lajos és a mohácsi csata. Buda eleste és az ország három részre szakadása. A várháborúk hősei (pl. Dobó; Zrínyi, a szigetvári hős).	Fogalmak: szultán, janicsár, török hódoltság Személyek: I. Szulejmán, II. Lajos, Dobó István Kronológia: 1526 a mohácsi csata, 1541 Buda eleste, 1552 Eger védelme Topográfia: Mohács, Eger	A három részre szakadt ország és a fontosabb török hadjáratok bemutatása tematikus térképen.
Bocskai, Bethlen és Zrínyi	Bethlen Gábor, Erdély fejedelme. Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér. Buda visszavétele: a török kiűzése.	Fogalom: mezőváros Személyek, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós (a költő és hadvezér Kronológia: 1686 Buda visszafoglalása	A három részre szakadt ország térképének értelmezése. Annak a bemutatása, hogy milyen hatással volt a török uralom Magyarországra

		Topográfia: Erdélyi Fejedelemség, Debrecen	
II. Rákóczi Ferenc és szabadságharca	Történetek a Rákóczi-szabadságharc idejéből.	Fogalmak: kuruc, labanc Személyek: II. Rákóczi Ferenc Kronológia: 1703–1711 a Rákóczi-szabadságharc.	
Mária Terézia	Mária Terézia intézkedései Magyarországon. Magyarország újranevesítése és újranevesítése.	Topográfia: Pozsony, Bécs.	
A reformkor	A jobbágyszabadítás kérdése.	Fogalmak: országgyűlés, közteherviselés, jobbágyszabadítás Személyek: Széchenyi István, Kossuth Lajos Kronológia: 1830–1848 a reformkor	
A forradalom	A március 15-i események és a 12 pont. Az áprilisi törvények.	Fogalmak: sajtószabadság, cenzúra, miniszterelnök Személyek: Batthyány Lajos Kronológia: 1848. március 15. a pesti forradalom Topográfia: Pest	1848. március 15-e eseményeinek felidézése
Képek a szabadságharc történetéből	A tavaszi hadjárat. A Függetlenségi nyilatkozat.	Fogalmak: honvédség Személyek: Görgei Artúr Kronológia: 1849. október 6. az aradi kivégzések	A tavaszi hadjárat hadmozdulatainak végigkövetése térképen.

		Topográfia: Pákozd, Isaszeg, Világos Arad	
A kiegyezés	A kiegyezés megkötése. Az Osztrák-Magyar Monarchia megszületése.	Fogalmak: kiegyezés. Személyek Ferenc József, Deák Ferenc. Kronológia 1867 a kiegyezés. Topográfia: Osztrák-Magyar Monarchia	

Hon- és népismeret 6. ÉVFOLYAM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
Az én világom	Családfa készítése a rokoni viszonyok, elnevezések alkalmazásával A helyi hagyományok megismerése A közvetlen környezet értékeinek feltárása	család, rokon, közösség, mesterség, foglalkozás, épített környezet, természeti környezet, fenntarthatóság	Családi történetek, családfa A nemzedékek közötti távolság csökkentése Az önálló ismeretszerzésben való jártasság növelése
Találkozás a múlttal	A paraszti háztartás Ünnepek, jeles napok Életmód	jurta, veremház, egysejtű ház, többosztatú ház, munkamegosztás; ünnep, jeles nap, böjt, advent, lucázás, betlehemezés, húsvét, májusfaállítás, pünkösödölés, nyári napforduló, kaláka, szántás, vetés, aratás, szüret, fonás, szövés, fonó, kenyérsütés, téli étrend, nyári étrend, kukoricafosztó, keresztelő	Ok-okozat összefüggések felismerése A környezettudatos szemlélet Az életmódot befolyásoló természeti tényezők megismerése A hagyományos paraszti táplálkozás jellemzőinek és a gyerekek étkezési szokásainak összevetése heti étrend készítésével.

Örökségünk, hagyományaink, nagyjaink	A magyar népszokások, hagyományok, mint kulturális értékek Néprajzi tájak, tájegységek Magyarországon és a Kárpát-medencében Természeti kincseink, az épített környezet értékei A magyar tudomány és kultúra eredményei és alkotói a nagyvilágban A hungarikumok	néprajzi csoport, nemzetiség, néprajzi táj, határainkon túl élő magyarok, szórvány, haza, hazaszeretet, hungarikum, világörökség	Képek gyűjtése a megismert tájakra jellemző viseletekről, népi építészetről, népművészetről, hagyományokról. Világhírű magyar művészek és tudósok bemutatása, lehetőség szerint prezentációk, digitális tartalmak segítségével A lakóhely nevezetes épületeinek, jeles szülőtteinek történelmi korszakokhoz kötése
--	--	--	---

Idegen nyelv minimum követelményrendszer
Angol nyelv és angol fakultáció
Angol nyelvi funkciók az 5. évfolyamon

1. Köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hello! Good morning! Good night! Goodbye! Bye-bye! Take care! How are you? Fine, thanks. I'm OK.)
2. Betűzés kérésének kifejezése (Could you spell it, please?)
3. Visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you spell it for me?)
4. Utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please.)
5. Köszönet kifejezése (Thanks. Thanks a lot. Thank you very much.)
6. Köszönetre történő reakció megfogalmazása (You're welcome. No problem.)
7. Bemutatkozás megfogalmazása, megszólítások, nevek hosszú, rövid és becézett formája (My name is ... Hello. Hi! Nice to meet you.)
8. Információkérés, információadás:

- What's your name? My name is Peter.
 - How old are you? I'm 10.
 - Where are you from? I'm from Budapest.
 - When's your birthday? On 4th July.
 - What's your favourite animal? My favourite animals are cats.
 - Have you got a pet? Yes, a cat. No, I haven't.
 - Have you got any brothers or sisters? Yes, a brother. No, I haven't.
9. Hogylét iránti érdeklődés (How are you? What's wrong?)
10. Hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (I'm fine, thanks. I'm OK.)
11. Megszólítás és elköszönés kifejezése írott, személyes szövegben, pl. baráti levélben és e-mailben (Dear Peter, Best wishes)
12. Tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Do you like ...? Yes, I do. No, I don't.)
13. Dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése:
- What is this? What is it like? It's .../ It's big and comfortable.
 - What's ... in English? What's ... in Hungarian?
14. Igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Yes, I have. No, I haven't. Yes, I do. No, I don't.)
15. Tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know.)
16. Alapvető érzések kifejezése (I'm cold. I'm hungry. I'm happy/sad/angry.)
17. Kérés és arra reagálás:
- Can you give me a pen? Yes, here you are.
 - Can I get a pen? Sorry, I can't.
18. Utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Come here, please. Read the text, please. Stand up. /Don't drop litter. / Listen and repeat.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák az 5. évfolyamon

1. **Felszólító mód:** felszólítások, utasítások (Come here. Don't shout.)
2. **Kérdőmondatok alkotása, kérdőszavak** megfelelő használata (who?, when?, where?, what?, how?)
3. **Birtoklás kifejezése:** birtokos jelzők, birtokos névmások, 's genitive, have got/ has got (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother/ I've got two brothers, She has got a dog.)

4. Mennyiségi viszonyok:

- egyes és többes szám (dog-dogs, child-children)
- számok (one, two, ..., hundred)

5. Minőségi viszonyok:

- melléknevek (I have an old house, He's got a new car)
- jelzők helye a mondatban (It is a good book. She is a nice girl.)

6. Térbeli viszonyok: prepozíciók, helyhatározók (here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ...)

7. Időbeli viszonyok:

- az idő kifejezése, időpontok, az idő elöljárói: on, at (at 5 o'clock, on Monday)
- Létezés kifejezése jelen időben: 'to be' létige (I'm ... I'm not ... Are you ...? Is he ...? Who is he? What's that?)
- Szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- Cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)

8. Modalitás: 'can' (I can swim. He can't dance.)

9. Szövegösszetartó eszközök:

- névelők (a, an, the)
- mutató névmások (this, that, these, those)
- kötőszavak (and, or, but, because)
- névmások (I, he, they..., me, him, them...)

Angol nyelvi funkciók a 6. évfolyamon

1. Bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (I am sorry. I'm very sorry.)
2. Bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. No problem.)

3. Főbb ünnepekhez kapcsolódó szófordulatok megfelelő használata (Merry Christmas! Happy New Year! Happy Easter!)
4. Jókívánságok kifejezése (Happy birthday! Good luck! Congratulations!)
5. Véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What do you think? I think ...)
6. Tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (What's your opinion about ...? I think ...)
7. Nem értés megfogalmazása (I don't understand.)
8. Visszakérdezés kifejezése nem értés esetén (Can you repeat it, please?)
9. Akarat, kívánság kifejezése (Would you like a ...? Yes, please. No, thanks. I would like ...)
10. Tudás, illetve nem tudás kifejezése (I know. I don't know. I have no idea.)
11. Javaslat és arra reagálás (Let's go to the cinema., Good idea. Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
12. Meghívás és arra reagálás (Can you come to my party? Yes, thanks. Sorry, I can't. I'd like to invite you to my party.)
13. Kínálás és arra reagálás (Would you like an orange? Here you are. Yes, please. No, thank you. Thank you.)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 6. évfolyamon

1. *Időbeli viszonyok:*

- az időhatározók szerepe, helye a mondatokban (usually, always, often..., on Monday/on Mondays, in the morning....)
- dátumok, előljárók szóban, írásban (What's the date (today)?/ 25th June, 2015/ Shakespeare was born on 26 April, 1564./ It's June the 25th.)
- Jövő idejűség, jövőbeni szándék, terv kifejezése: 'be going to' (I'm going to be a doctor. It's going to rain.)
- Cselekvés, történés kifejezése múlt időben, az igék szabályos múlt ideje: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
- Szokásos cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Simple (I eat bread for breakfast. I don't like cheese. Do you play tennis?)
- Cselekvés, történés kifejezése jelen időben: Present Continuous (Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.)

- Jelen, múlt idők összehasonlítása
- Létezés kifejezése múlt időben: 'to be' létige (I was ... I wasn't ... Were you ...? Was he...? Who was there? What was that?)

2. *Mennyiségi viszonyok:*

- megszámlálható főnevek (How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs.)
- megszámlálhatatlan főnevek (How much money have you got? I've got a lot of/little money.)
- számok, mértékek, sorszámok (first, second, third...), adott mennyiség kifejezése (How much...?/How many...?); a few, a little

3. *Szövegösszetartó eszközök:*

- *határozott és határozatlan névelők* (a, an, the)
- *mutató névmások* (this, that, these, those)
- *kötőszavak* (and, or, but, because)
- *névmások* (I, he, they..., me, him, them...)
- *some/any* (There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I haven't got any matchboxes. There's some water in the vase., There isn't any juice in my glass.)
- *határozatlan névmások* (somebody, anybody, nobody, everybody)

4. *Minőségi viszonyok:*

- melléknevek fokozása, hasonlítás közép-és felsőfok, rendhagyó melléknevek; összehasonlítás, állandósult szerkezetek használata (This ball is bigger. She is the most beautiful girl in the class. This is the best book in the library. Peter is taller than John.)
- személyes névmások tárgyesete, melléknevek, határozószók (him, them..., smart dog, high building..., friendly dog, lovely woman...)

5. **Birtokviszonyok:** birtokos jelzők, birtokos névmások, 's genitive, have got/ has got (My, your, his/her/its, our, their, Joe's brother/ I've got two brothers, She has got a dog.)

6. **Modalitás:** külső és belső kényszer, 'have to' és 'must' segédige (I must go. /I have to go.)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló az oktatott tématarományban megért és létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközök felhasználásával.

Nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult nyelvi elemek segítségével.

Az oktatási szakasz végére pedig a tanuló eléri a **KER szerint meghatározott A1 szintet.**

Minimum követelmények

Német nyelv és német fakultáció

5. osztály

Német nyelvi funkciók az 5. évfolyamra begyakorolt szituációkban (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag!

Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)

köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank.)

köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)

bemutakozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)

Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne...)

hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)

hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)

dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)

igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht.)

tudás, illetve nem tudás kifejezése (Ich weiß nicht.)

nem értés megfogalmazása (Ich verstehe das nicht.)

gyakori, tanórán elhangzó utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése

(Komm hier bitte. Lies den Text.)

kívánság kifejezése (Ich möchte...)

Német nyelvi elemek, struktúrák az 5. évfolyamra begyakorolt szituációkban

(a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.)

birtoklás: haben ige használata

menyiségi viszonyok: tőszámnevek 1000-ig

kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)

szövegkohéziós eszközök: egyszerű kötőszavak (und, aber), névmások (das, ich)

a főnév tárgyesete (Akkusativ)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

az adott témakörben megért egyszerű, ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;

az adott témakörben létrehoz egyszerű, többnyire ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;

nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult és begyakorolt nyelvi elemek felhasználásával alapvető hétköznapi szituációkban;

6. osztály

Német nyelvi funkciók az 6. évfolyamra begyakorolt szituációkban

(a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

köszönési formák (üdvözlés és elköszönés) értelmezése és kifejezése (Hallo! Guten Tag!

Guten Morgen! Guten Abend! Tschüss! Auf Wiedersehen!)

köszönet kifejezése (Danke schön. Danke. Vielen Dank. Ich danke dir.)

köszönetre történő reakció megfogalmazása (Bitte.)

megszólítás kifejezése (Entschuldigung, ...)

bemutakozás megfogalmazása (Ich bin Peter. Ich heiße Peter. Mein Name ist Peter.)

Információkérés, információadás (Wie alt bist du? Ich bin 10. Wo wohnst du? Ich wohne in ... Woher kommst du? Ich komme aus ...)

hogylét iránti érdeklődés (Wie geht's dir?)

hogylét iránti érdeklődésre történő reakció kifejezése (Danke gut. Sehr gut. Gut. Nicht so gut.)

bocsánatkérés értelmezése és annak kifejezése (Entschuldigung.)

bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (Kein Problem.)

véleménykérés és arra reagálás (Magst du singen? Ja. Ist das Buch gut? Ja, sehr gut.)

tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (Das ist gut. Das ist toll. Das ist super. Das ist nicht gut. Das finde ich toll.)

dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (Das ist meine Mutter. Das ist schön.)

igenlő vagy nemleges válasz kifejezése (Ja. Nein. Nicht. Ich habe keine Zeit.)

tudás, illetve nem tudás kifejezése (Ich weiß. Ich weiß nicht.)

alapvető érzések kifejezése (Ich bin froh/traurig.)

betűzés kérésének kifejezése (Buchstabiere bitte deinen Namen.)

utasítások értelmezése és azokra történő reakció kifejezése (Komm hier bitte. Lies den Text.)

kívánság kifejezése (Ich möchte...)

Német nyelvi elemek, struktúrák az 6. évfolyamra begyakorolt szituációkban

(a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: 'sein' létige (Ich bin Du bist Seid ihr ...?)

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben és Perfekt (begyakorolt igékkal) múlt időben: Ich habe gekocht. Präsens (Ich tanze gern. Ich spiele Klavier. Ich singe.), gyakran előforduló töhangváltós igék (Was isst du am liebsten? Wohin fährst du in den Ferien?), gyakran előforduló elváló igekötős igék (Er liest das Märchen vor. Die Schüler machen das Buch auf.),

felszólító mód Imperativ (Steh auf! Setzt euch! Nehmen Sie Platz!)

birtoklás: haben, birtokos névmás E/1-ben és E/2-ben (mein/meine, dein/deine)

mennyiségi viszonyok: tőszámnevek, határozott és határozatlan mennyiség (viel-viele, wenig-wenige, alles, nichts)

kérdőmondatok, kérdőszavak (wer? was? wo? wohin? wie?)

időpontok (um 9 Uhr) - Wann? (am Montag, am Wochenende, im Sommer, im Winter)

egyszerű kötőszavak (und, sondern, oder, denn, aber), névmások (das, ich)

a főnév részes esete (Dativ)

Az egyes témakörök tanulási eredményeként a tanuló:

- az adott tématarományban megért egyszerű, ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget;
- az adott tématarományban létrehoz egyszerű, ismert nyelvi elemeket tartalmazó célnyelvi szöveget, tanult és begyakorolt nyelvi eszközökkel;
- az adott tématarományban nyelvi szintjének és életkorának megfelelő interakciót folytat a tanult és begyakorolt nyelvi elemek felhasználásával.

Minimum követelmények etika 5-6. évfolyam

- megismeri az önazonosság fogalmát és jellemzőit, azonosítja saját személyiségének néhány elemét; **elfogadja, amit beazonosít**
- ismer testi-lelki egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat. Megfogalmazza a saját intim terének határait.
- **azonosítja a családban betöltött szerepeket és feladatokat;**
- azonosítja saját szerepét és feladatait;
- azonosít néhány, a családban előforduló **konfliktust,**
- felismeri a család életében bekövetkező nehéz helyzeteket, **megfogalmaz néhány megoldási módot;**
- felismeri saját családjának viszonyrendszerét, a családot összetartó érzelmeket és közös értékeket;
- **azonosítja az egyéni, családi és társadalmi boldogulás feltételeit.**
- képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett **érvelni**
- felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket;
- rendelkezik érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére és megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására;
- azonosítja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására;
- képes a saját véleményétől eltérő véleményekhez tisztelettel viszonyulni, a saját álláspontja mellett érvelni;

- felismeri a konfliktus kialakulására utaló jelzéseket;
- rendelkezik érzelmi kifejezőképességekkel a konfliktusok megelőzésére és megoldási javaslatokkal a konfliktusok megoldására;
- azonosítja a csoportban elfoglalt helyét és szerepét, törekszik a személyiségének legjobban megfelelő feladatok vállalására;
- folyamatosan frissíti az emberi tevékenység környezetre gyakorolt hatásaival kapcsolatos ismereteit fizikai és digitális környezetben, felelősségteljes szemlélettel vizsgálja a technikai fejlődés lehetőségeit;
- megismeri a természeti erőforrások felhasználására, a környezetszennyezésre, a globális és társadalmi egyenlőtlenségek problémájára vonatkozó etikai felvetéseket;
- a zsidó és keresztény bibliai történetekben, kulturálisan hagyományozott történetekben megnyilvánuló igazságos és megbocsátó magatartásra saját életéből példákat hoz;
- saját életét meghatározó világnézeti elkötelezettség birtokában alkalmazza a kölcsönös tolerancia elveit.
- feltárja, hogy az Európa **vallási** arculatát meghatározó egyházak tevékenysége, szokás- vagy értékrendje milyen módon jelenik meg a társadalomban
- érzelmileg azonosul az állami, nemzeti és egyházi ünnepkörök jelentőségével, értelmezi a hozzájuk kapcsolódó **jelképeket**, valamint az ünnepek közösségmegtartó szerepét;

Vizuális kultúra

Minimum követelmények: 5–6. évfolyam

- a különböző művészettörténeti korszak **jellemzőinek felismerése**.
- a történelem tantárgyból már megismert művészettörténeti korokban készült alkotások **elemző összehasonlítása**.
- a különböző **művészettörténeti** korokban, stílusokban készült alkotásokat, építményeket összehasonlít, megkülönböztet és **összekapcsol** más jelenségekkel, fogalmakkal, alkotásokkal, melyek segítségével alkotótevékenysége során **újra fogalmazza** a látványt.
- szöveges vagy egyszerű képi inspiráció alapján elképzei és **megjeleníti** a látványt, egyénileg és csoportmunkában is;
- megfigyeléseit, tapasztalatait, gondolatait vizuálisan **rögzíti**, mások számára érthető vázlatot készít;

- az egy iránypontos **perspektíva** egyszerű **szabályainak** megismerése, és az ismeretek felhasználása kitalált tér ábrázolására épülő alkotó munkában.
- különböző korok és kultúrák **szimbólumainak és motívumainak** felhasználásával minta, díszítés tervezése, és a minta felhasználása **tárgyak díszítésére** választott célok érdekében (pl. saját pecsét, csomagolópapír, póló, táska, takaró, bögre) különböző technikák felhasználásával (pl. krumpli, papír nyomtatás; stencil/sablon, filctoll, textilfestés).

Képzőművészeti alkotások:

altamirai barlangrajz,

Bruegel: Gyermekjátékok,

Bábel tornya,

Írnok szobor,

Botticelli: Vénusz születése,

Chagall: Párizs az ablakon keresztül,

Csók István: A keresztapa reggelije,

Csontváry Kosztka Tivadar: Magányos cédrus, Zarándoklás a cédrushoz, Öreg halász, Nagy

Taormina, Mostar,

delphoi kocsihajtó,

Duchamp: Biciklikerek,

Dürer: Önarckép,

Izsó Miklós: Táncoló paraszt,

Laokoón-csoport,

Manet: Reggeli a szabadban,

Michelangelo: Dávid, Sixtus- kápolna freskói,

Müron: Diszkoszvető,

Munch: Sikoly,

M.S. mester: Mária és Erzsébet találkozása,

Nofretete fejszobra,

Rippl-Rónai: Kalitkás nő, „kukoricás képek”,

Rodin: Gondolkodó,

Római portrészobor,

Rubljov: Szentháromság,

Soós Nóra: Buborékfújó VIII.,

Szamothrakéi Niké,

Szinyei Merse Pál: Majális,

Szent László legendákat ábrázoló freskók, Van Eyck: Arnolfini házaspár,

Van Gogh: Önarckép, Napraforgók, tájképek, grafikák,

Velazquez: Las Meninas,

Vermeer: Geográfus,

Willendorfi vénusz

Ezen ajánlott képek minimum 30%-nak felismerése.

Természettudomány minimum követelményrendszere

5.évfolyam

A tanuló:

- Legyen képes elvégezni egyszerű kísérleteket, méréseket, önállóan tudja használni a kísérleti eszközöket, értse a megfigyelés és a magyarázat közötti különbséget, tudjon hipotézist felállítani és kísérleti jegyzőkönyvet készíteni.
- Tudjon különbséget tenni élő és élettelen, természetes és mesterséges anyagok között, nevezze meg azok tulajdonságait, és különböző szempontok szerint tudja csoportosítani azokat.
- Tudja felismerni és megnevezni a halmazállapotokat és a halmazállapot-változásokat, és soroljon fel példákat a hétköznapi életből.
- Ismerje fel az olvadás és az oldódás közötti különbséget, tudja, hogy a víz fontos oldószer.
- Sajátítsa el a tűzveszélyes anyagokkal való bánásmódot, és tudja mi a teendő tűz esetén.
- Tudja a víz, a talaj és a levegő fizikai tulajdonságait és jelentőségüket a földi élet működésében.
- Ismerje fel és nevezze meg a növények és az állatok életfeltételeit, életjelenségeit, tudja azt kísérleti úton megmagyarázni.
- Ismerje fel a növények és az állatok testrészeit, tudja megfigyelni jellemzőiket és megmagyarázni működésüket.
- Legyen tisztában a különböző szár, levélzet, gyökérzet és termés típusokkal, tudja ezeket bemutatni zöldségek és gyümölcsök példáján.

- Tudja csoportosítani a hazai termesztett növényeket, tenyésztett és vadon élő állatokat különböző szempontok szerint, ismerje azok felhasználását.
- Tudjon különbséget tenni a gerinces és gerinctelen állatok között, ismerje fel az egysejtűeket mikroszkópi kép alapján.
- Lássa az összefüggést a vegyszeres kártevőirtás és a környezetszennyezés, egészségügyi terhelés között, és ismerje fel a természetes biológiai védekezés jelentőségét.
- Ismerje meg a mező életközösségének fő jellemzőit, életfeltételeit, nevezze meg és jellemezze állat- és növényfajait, értse a mezőgazdasági termelés során bekövetkező átalakításának természeti veszélyeit.
- Legyen birtokában a mező élőlényeivel kapcsolatos ismereteknek, tudja azok faji jellemzőit, életmódját, szerveik felépítése és működése közti oksági összefüggéseket, egymással való kölcsönhatásukat.
- Lássa meg a környezeti tényezők és az élőlények szervezetének, életmódjának hasonlóságaiban a környezethez való alkalmazkodás ökológiai magyarázatát.
- Lássa meg mezők jelentőségét és egyre növekvő veszélyeztetettségét, ismerje fel a környezetszennyezés globális következményeit, és a természet aktív védelmében való részvétel fontosságát.
- Legyen elkötelezett a természetszeretet és a természetvédelem iránt.
- a tanuló ismeri és használja a mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az úrtartalom és az idő meghatározására;
- észleli, méri az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíti, ábrázolja;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a víz különböző tulajdonságait, különböző szempontok alapján rendszerezi a vizek fajtáit;
- bizonyítja és hétköznapi példákkal alátámasztja a víz fagyásakor történő térfogat-növekedést;
- megfigyeli a talaj élő és élettelen alkotóelemeit, tulajdonságait, összehasonlítja különböző típusú talajféleségeket, valamint következtetések révén felismeri a talajnak mint rendszernek a komplexitását;
- korábbi tapasztalatai és megfigyelései révén felismeri a levegő egyes tulajdonságait;
- tervet készít saját időbeosztására vonatkozóan;
- megfigyeli a természet ciklikus változásait;
- megérti a Föld mozgásai és a napi, évi időszámítás közötti összefüggéseket;
- modellezi a Nap és a Föld helyzetét a különböző napszakokban és évszakokban

- mágneses kölcsönhatásként értelmezi az iránytű működését;
- felismeri a felszínformák ábrázolását a térképen;
- megérti a méretarány és az ábrázolás részletessége közötti összefüggéseket;
- fő- és mellékégtájak segítségével meghatározza különböző földrajzi objektumok egymáshoz viszonyított helyzetét;
- felismeri és használja a térképi jelrendszert és a térképfajtákat (domborzati térkép, közigazgatási térkép, autós térkép, turistatérkép).
- felismeri a földrészeket és az óceánokat a különböző méretarányú és ábrázolásmódú térképeken;
- felismeri a nevezetes szélességi köröket a térképen;
- megfogalmazza Európa és Magyarország tényleges és viszonylagos földrajzi fekvését;
- ismeri a főfolyó, a mellékfolyó és a torkolat térképi ábrázolását;
- felismeri és megnevezi a legjelentősebb hazai álló- és folyóvizeket;
- bejelöli a térképen Budapestet és a saját lakóhelyéhez közeli fontosabb nagyvárosokat és a szomszédos országokat.
- a valóságban megismert területről egyszerű, jelrendszerrel ellátott útvonaltervet, térképet készít;
- tájékozódik a terepen térképvázlat, iránytű és GPS segítségével;
- meghatározott szempontok alapján útvonalat tervez a térképen;
- használni tud néhány egyszerű térinformatikai alkalmazást.

6. évfolyam:

- A tanuló ismerje hazánk főbb életközösségeit, legyen tisztában a természetes és mesterséges életközösség fogalmával.
- Tudja megnevezni a hazai életközösségek fő szintjeit és élőlényeit, és tudjon felállítani táplálékláncokat.
- Legyen birtokában az erdő és a vizek, vízpartok élőlényeivel kapcsolatos ismereteknek, tudja azok faji jellemzőit, életmódját, szerveik felépítése és működése közti oksági összefüggéseket.
- Ismerje meg a hazai erdők, vizek és vízpartok környezeti tényezőit, az ott élő élőlények igényeit, területi elrendeződésüket és sokszínű kapcsolatrendszerüket.
- Lássa meg a környezeti tényezők és az élőlények szervezetének, életmódjának hasonlóságaiban a környezethez való alkalmazkodás ökológiai magyarázatát.

- Lássa meg az erdők és édesvizek jelentőségét és egyre növekvő veszélyeztetettségét, ismerje fel a környezetszennyezés globális következményeit, és a természet aktív védelmében való részvétel fontosságát.
- Legyen elkötelezett a természetszeretet és a természetvédelem iránt.
- Legyen tisztában az életfeltételek és a testfelépítés közötti kapcsolattal.
- Értse, hogy a szervezet rendszerként működik.
- Ismerje az emberi test fő részeit és szervrendszereit.
- Legyen tisztában az egészséges életmód alapelveivel, azokat igyekezzen betartani.
- Legyen tisztában a testi és lelki egészség védelmének fontosságával, valamint az egészséges környezet és az egészségmegőrzés közti összefüggéssel.
- Legyen birtokában az emberi test felépítésével és működésével kapcsolatos ismereteknek.
- Tudatosodjon benne az emberi test egésze és részei közti viszony.
- Lássa az emberi szervezet (szervrendszerek, szervek) felépítése és működését a környezet – szervezet az életmód és az egészségi állapot közötti oksági összefüggéseket.
- Fejlődjön a higiénias kultúrája és egészséges életvitele.
- Ismerje a kamaszkori változások okait, és alakítson ki helyes életviteli szokásokat.
- Tudatosítsa a betegségek megelőzésének, az időbeni orvoshoz fordulás jelentőségét.
- megfigyeli a mágneses kölcsönhatásokat, kísérlettel igazolja a vonzás és a taszítás jelenségét, példákat ismer a mágnesesség gyakorlati életben való felhasználására;
- megfigyeli a testek elektromos állapotát és a köztük lévő kölcsönhatásokat, ismeri ennek gyakorlati életben való megjelenését;
- megfigyeléseken és kísérleten keresztül megismeri az energiatermelésben szerepet játszó anyagokat és az energiatermelés folyamatát;
- kísérletekkel igazolja a növények életfeltételeit;
- kísérleti úton megfigyeli az időjárás alapvető folyamatait, magyarázza ezek okait és következményeit.
- megnevezi az éghajlat fő elemeit;
- jellemzi és összehasonlítja az egyes éghajlati övezeteket (forró, mérsékelt, hideg);
- értelmezi az évszakok változását;
- értelmezi az időjárás-jelentést;
- piktogramok alapján megfogalmazza a várható időjárást
- önállóan végez becsléseket, méréseket és használ mérőeszközöket a hőmérséklet, a hosszúság, a tömeg, az űrtartalom és az idő meghatározására;

- észleli, méri az időjárási elemeket, a mért adatokat rögzíti, ábrázolja;
- Magyarországra vonatkozó adatok alapján kiszámítja a napi középhőmérsékletet, a napi és évi közepes hőingást;
- leolvassa és értékeli a Magyarországra vonatkozó éghajlati diagramok és éghajlati térképek adatait.
- csoportosítja az energiahordozókat különböző szempontok alapján;
- példákat hoz a megújuló és a nem megújuló energiaforrások felhasználására;
- megismeri az energiatermelés hatását a természetes és a mesterséges környezetre.
- megállapítja, összehasonlítja és csoportosítja néhány jellegzetes hazai közet egyszerűen vizsgálható tulajdonságait;
- példákat hoz a kőzetek tulajdonságai és a felhasználásuk közötti összefüggésekre;
- tisztában van azzal, hogy a talajpusztulás világméretű probléma;
- ismer olyan módszereket, melyek a talajpusztulás ellen hatnak (tápanyag-visszapótlás, komposztkészítés, ökológiai kertművelés);
- felismeri és összehasonlítja a gyűrődés, a vetődés, a földrengés és a vulkáni tevékenység hatásait;
- magyarázza a felszín lejtése, a folyó vízhozama, munkavégző képessége és a felszínformálás közti összefüggéseket;
- magyarázza az éghajlat és a folyók vízjárása közötti összefüggéseket.

Az 5–6. évfolyamon a technika és tervezés

MODUL „D”: Modellezés – tárgyalakotás technológiai minimum követelményei:

A tanuló:

- ismeri a legfontosabb energiasajjtákat, a primer energiahordozókat,
- csoportosítja a primer energiahordozókat aszerint, hogy megújuló vagy nem megújuló energiahordozóról van szó.
- felismeri a méretmegadás elemeit,
- műszaki rajzon azonosítja a műszaki rajzjeleket – látható él, nem látható él, hajlítási él, szimmetriatengely, átmérő, sugár,
- ismeri a méretarányos kicsinyítés, nagyítás feladatát, jelentőségét,
- felismeri a vetületi ábrázolást.

- ismeri a papírok legfontosabb tulajdonságait,
- alkalmazza és ismeri a papírmunkálás legfontosabb műveleteit, az azokhoz szükséges szerszámok célszerű, balesetmentes használatát.
- elsajátítja a textilek legfontosabb tulajdonságait.
- a faanyagok legfontosabb tulajdonságait felismeri,
- elemi műszaki rajzi ismereteit alkalmazza a tervezés során,
- alkalmazza a vetületi ábrázolást,
- megismer, önállóan használ új szerszámokat, alkalmaz új műveleteket, például fűrész, ráspoly, reszelő, kalapács, csavarhúzó, fűrő.
- információkkal rendelkezik a gyakoribb fémek legfontosabb tulajdonságairól,
- megismer, önállóan használ új szerszámokat, alkalmaz új műveleteket, például fűrész, reszelő, lemezolló, pontozó, csavarhúzó, fűrő, különböző fogók.
- ismeri a leggyakoribb műanyagokat és legfontosabb tulajdonságaikat, gyakorlati felhasználásukat.
- gépeket, mechanikai szerkezeteket tanulmányoz energiaáram, energiaátalakítás szempontjából,
- megfigyelés alapján azonosít részegységeket – erőgép, munkagép, közlőmű – különböző mozgó mechanikus szerkezeteken, például kerékpár, háztartási eszközök, fűrőgépek stb.,
- felismeri az alapvető mechanikai hajtásokat – dörzshajtás, szíjhajtás, fogaskerék-hajtás, lánc-hajtás,
- gépek megfigyelése során azonosítja a hajtásokat,
- érti és elmagyarázza a mechanikai hajtások alapfeladatát,
- érti az áttétel fogalmát.
- ismeri az elektromos áram szerepét, jelentőségét a mindennapokban,
- azonosítja az egyszerű áramkör részeit – áramforrás, fogyasztó, kapcsoló, vezeték,
- megkülönbözteti a vezető és szigetelő anyagokat,
- tapasztalatokkal rendelkezik a környezetben használt egyszerűbb elektromos eszközök működéséről, használati útmutatókat értelmezi, alkalmazza,
- A használt környezetében lévő egyszerűbb elektromos és mechanikus eszköz veszélyeinek, elhárítását a biztonságos munkavégzés szabályait alkalmazza.

Digitális kultúra 5-6. évfolyam

Minimum követelmények:

- érti, hogyan történik az egyszerű algoritmusok végrehajtása a digitális eszközökön

- egyszerű algoritmusokat elemez és készít
- megkülönbözteti, kezeli és használja az elemi adatokat
- ismeri és használja a programozási környezet alapvető eszközeit
- a probléma megoldásához vezérlési szerkezetet (szekvencia, elágazás és ciklus) alkalmaz a tanult blokkprogramozási nyelven
- tapasztalatokkal rendelkezik az eseményvezérlésről
- ismeri és használja a blokkprogramozás alapvető építőelemeit
- ismeri és tudatosan alkalmazza a szöveges és multimédiás dokumentum készítése során a szöveg formázására, tipográfiájára vonatkozó alapelveket
- egy adott feladat kapcsán önállóan hoz létre szöveges vagy multimédiás dokumentumokat
- ismeri a prezentációkészítés alapszabályait, és azokat alkalmazza
- a tartalomnak megfelelően alakítja ki a szöveges vagy a multimédiás dokumentum szerkezetét
- illeszti be, helyezi el és formázza meg a szükséges objektumokat
- digitális eszközökkel önállóan rögzít és tárol képet, hangot és videót
- ismeri egy bittérképes rajzolóprogram használatát, azzal ábrát készít
- önállóan keres információt, a találatokat hatékonyan szűri
- védekezik az internetes zaklatás különböző formái ellen, szükség esetén segítséget kér
- önállóan kezeli az operációs rendszer mappáit, fájljait és a felhőszolgáltatásokat
- az informatikai eszközöket önállóan használja, a tipikus felhasználói hibákat elkerüli, és elhárítja az egyszerűbb felhasználói szintű hibákat

Ének-zene 5-6. évfolyam

Minimum követelmények:

5. évfolyam

- 10 népdal és 5 műzenei szemelvény megismerése
- kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal; adatközlő ismerete
- a legelterjedtebb magyar népi hangszerek (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp) ismerete
- A klasszikus zenekar hangszercsaládjainak felsorolása, és alapvető hangszereinek megnevezése (fafűvők rézfűvők, vonós, ütős)

- komolyzene, könnyű zene; madrigál; a vegyeskar szólamai (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)
- A tanult ritmusértékek
- Kis éles, kis nyújtott ritmus; tizenhatod
- Tiszta kvint, tiszta kvárt, tiszta oktáv
- Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése
- Hangköz; módosított hangok; módosító jelek ismerete
- a tizenhatod – formációk grafikai képe és írása
- a kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása
- relatív szolmizáció; abszolút hangnevek;

6. évfolyam

- 5 népdal és 2 egyéb műzenei szemelvény megismerése
- A Szózat hallás utáni megtanulása és éneklése
- Régi és új stílusú népdal; kvintváltás; ereszkedő és kupolás dallamvonal; adatközlő
- tempo giusto, parlando, rubato,
- a legelterjedtebb magyar népi hangszerek (pl. tekerő, duda, cimbalom, citera, doromb, furulya, tárogató, síp) ismerete
- A klasszikus zenekar hangszercsaládjainak felsorolása, és alapvető hangszereinek megnevezése (fafűvők rézfűvők, vonós, ütős)
- karmester; karvezető komolyzene, könnyű zene; madrigál; a vegyeskar szólamai (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)
- A tanult ritmusértékek
- Kis éles, kis nyújtott ritmus; tizenhatod;
- Tiszta kvint, tiszta kvart, tiszta oktáv
- Kis terc, nagy terc, kis szekund, nagy szekund
- Módosított hangok: fi, szi, ta szolmizációs hangok felismerése
- Hangköz; módosított hangok; módosító jelek
- a tizenhatod – formációk grafikai képe és írása
- a kis éles és kis nyújtott ritmusok grafikai képe és írása
- relatív szolmizáció; abszolút hangnevek;

Magyar nyelv és irodalom

7. évfolyam

Irodalom

Értő olvasás:

- Legyen képes életkorának megfelelő tempóban, kifejezően olvasni prózai és verses szöveget.
- Össze tudja foglalni elbeszélő szövegek tartalmát. Képes az olvasott szövegben az cselekmény fő elemeit azonosítani, a központi szereplőkről jellemzést adni.
- Képes azonosítani a lírai szövegek témáját.

Irodalmi ismeretek:

- Tudja egymáshoz viszonyítani a nagy korstílusokat, stílusirányzatokat (középkor, reneszánsz, barokk, felvilágosodás, romantika)
- Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül szerzővel és címmel együtt. Adott műcímhez tudjon szerzőt rendelni, a tanult írók, költők nevéhez tudjon műveket kötni (Kölcsy Ferenc, Vörösmarty Mihály, Petőfi Sándor, Arany János, Mikszáth Kálmán)
- Tanári kérdések mentén képes azonosítani az olvasott művek fő gondolatait.
- Ismeri a három irodalmi műnemet.
- Ismeri az alábbi műfajok fő jellegzetességeit: himnusz, óda, dal, epigramma, regény, ballada, novella, elégia.
- Tudja elmondani egy Mikszáth-novella tartalmát.
- El tudja helyezni a történelemben és a művelődéstörténetben a romantika korszakában keletkezett műveket.
- Ismeri nemzeti énekeink alapvető érzelmi-gondolati-esztétikai világát.

Kötelező olvasmány:

Ismeri Mikszáth Kálmán: *Szent Péter esernyője* c. regényének cselekményét és szereplőit.

Memoriterek:

Kölcsy Ferenc: *Himnusz*

Vörösmarty Mihály: *Szózat*

Petőfi Sándor: *Szeptember végén*

Nyelvtan

Helyesírás:

- Írása legyen rendezett, olvasható.
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket helyesen írja.

Nyelvtani ismeretek:

- Tudja felsorolni a szó szerkezetek fajtáit, ismerje a mondatrészek jelölését.
- Egyszerű mondatokban felismeri az alanyt és az állítmányt.
- Tudja felsorolni a határozók és jelzők fajtáit. Felismeri a mondatokban a gyakori határozós és jelzős szerkezetek prototipikus példáit.

Szövegértés, szövegalkotás:

- Képes legyen egy korának megfelelő nehézségű szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatlapot elégséges szinten (34%) kitölteni.

- Legyen képes 8-10 mondatos összefüggő szöveg alkotására megadott témában szóban és írásban.

8. évfolyam

Irodalom

Értő olvasás:

- Képes életkorának megfelelő tempóban, kifejezően olvasni prózai és verses szöveget. Pár mondatban össze tudja foglalni az olvasott szöveg tartalmát.
- Az ismert szöveget tudja értelmezni.

Irodalmi ismeretek:

- Fel tud sorolni néhányat az év során tanult művek közül szerzővel és címmel együtt. Adott címhez tud szerzőt rendelni, a tanult írók, költők nevéhez tud műveket kötni (Ady Endre, Kosztolányi Dezső, Babits Mihály, Juhász Gyula, Tóth Árpád, Móricz Zsigmond, József Attila, Radnóti Miklós, Karinthy Frigyes, Szabó Lőrinc, Örkény István, Nagy László, Pilinszky János, Illyés Gyula, Tamási Áron, Szabó Magda).
- Tanári kérdések segítségével ki tudja emelni az elemzett művek főbb gondolatait.
- Be tudja mutatni vázlatosan Ady Endre, József Attila, Radnóti Miklós és Móricz Zsigmond életútját.
- Ismeri a három műnemet, mindegyikre tud példát mondani a tanult műfajok közül.
- El tudja mondani az alábbi fogalmak főbb ismérveit: versciklus, regény, novella, egyperces novella
- Ismeri a költői képeket, a tanult művekben felismeri őket: hasonlat, megszemélyesítés, metafora

Kötelező olvasmányok:

Ismeri Móricz Zsigmond Légy jó mindhalálig vagy a Pillangó című regényének szereplőit és cselekményét.

Memoriterek:

József Attila: Születésnapomra (részlet)

Radnóti Miklós: Nem tudhatom (részlet)

8. évfolyam

Nyelvtan

Nyelvtani ismeretek:

- Meg tudja különböztetni az egyszerű és összetett mondatokat.
- El tudja mondani az alárendelő összetett mondatok elemzésének lépéseit. Ismeri a fajtáit. Egyszerűbb összetett mondatokat tud elemezni és ábrázolni.
- Ismeri a mellérendelő összetett mondatok elemzésének lépéseit. Ismeri a fajtáit, jellemző kötőszavait. Tud elemezni és ábrázolni egyszerűbb mellérendelő összetett mondatokat.
- Felismeri az összetett mondatokat a beszélő szándéka szerint, az írásjeleket helyesen alkalmazza a mondatok végén.
- Rendelkezik minimális nyelvtörténeti ismeretekkel: ismeri a magyar nyelv eredetét, fel tudja sorolni nyelvrokonait.
- Tudja, melyek a főbb szóalkotási módok.

- Felismeri az alá- és mellérendelő szóösszetételeket.
- Ismeri a nyelv főbb társadalmi és földrajzi változatait.

Szövegértés, szövegalkotás:

- Képes egy korának megfelelő nehézségű szöveghez kapcsolódó szövegértési feladatlapot elégséges szinten (34%) kitölteni.
- Képes önéletrajzot készíteni.
- Tud hivatalos levelet (pl.: kérvényt), érvelő fogalmazást írni.

7. ÉVFOLYAM TÖRTÉNELEM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
A nemzeti eszme és a birodalmak kora	A nemzeti eszme és a nemzetállamok Európája. Gyarmatbirodalmak a világ térképén.	Fogalmak: nacionalizmus Személyek: Bismarck Kronológia: 1871 Németország egyesítése Topográfia: Németország, Olaszország, Brit Birodalom, Amerikai Egyesült Államok	A 20. század eleji nagyhatalmak azonosítása
Politikai eszmék: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus		Fogalmak: demokrácia, szocializmus, kommunizmus	
A modernizálódó Magyarország	Magyar feltalálók és találmányok, az ipar fejlődése. Vasútépítés	Fogalmak: közös ügyek, dualizmus, MÁV Személyek: Andrássy Gyula. Topográfia: Budapest.	A dualizmus kori vidék és város lakóinak és életmódjának bemutatása. A korszak gazdasági és technikai fejlődésének bemutatása.
A milleniumi Magyarország	A soknemzetiségű ország A milleniumi ünnepségek	Fogalmak: Millennium Kronológia: 1896 a Millennium.	A milleniumi Budapest bemutatása.

Az első világháború, Magyarország a háborúban	A halálos lövés: a világháború kirobbanása. A hadviselő felek: az antant és a központi hatalmak. Az állóháború. Magyarok a világháborúban. Lenin és a bolsevik hatalomátvétel.	Fogalmak: antant, központi hatalmak, front, állóháború, hátország, bolsevik, Személyek: Tisza István, Lenin Kronológia: 1914–1918 az első világháború, 1917 a bolsevik hatalomátvétel Topográfia: Szarajevó, Szerbia, Doberdó	A fontosabb hadviselő országok csoportosítása a szövetségi rendszerek szerint. Európa háború előtti és utáni térképének összehasonlítása, a változások értelmezése
Magyarország 1918–1919-ben	A tanácsköztársaság hatalomra kerülése és bukása. Az ellenforradalom.	Fogalmak: tanácsköztársaság, vörösteror Személyek: Károlyi Mihály, Horthy Miklós.	
A trianoni békediktátum	A Párizs környéki békék alapelvei, a vesztesek büntetése. A trianoni békediktátum – a megcsonkított Magyarország.	Fogalmak: kisantant. Kronológia: 1920. június 4. a trianoni békediktátum. Topográfia: Kárpátalja, Felvidék, Délvidék, Burgenland, Erdély, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Románia, Ausztria.	A történelmi Magyarország szétesésének bemutatása térképen az elcsatolt területek történelmi megnevezésével.
A kommunista Szovjetunió	Lenin és Sztálin diktatúrája.	Fogalmak: személyi kultusz, GULAG, totális állam Személyek: Sztálin Topográfia: Szovjetunió, Szibéria (munkatáborok).	A totális diktatúrák összehasonlítása (pl. jelképek, ideológiák, hatalmi eszközök).
A nemzetiszocialista Németország	A náci hatalomátvétel, a	Fogalmak: nemzetiszocializmus,	A totális diktatúrák összehasonlítása (pl. jelképek,

	hitleri diktatúra és terror. A hitleri Németország terjeszkedése: Ausztria és Csehszlovákia.	antiszemitizmus, fasizmus. Személyek: Hitler Kronológia: 1933 a náci hatalomátvétel	ideológiák, hatalmi eszközök).
A politika irányai	Horthy, a kormányzó. Bethlen István miniszterelnöksége. Külpolitikai kényszerpályák.	Fogalmak: revízió, numerus clausus, pengő. Személyek: Bethlen István Kronológia: 1920–1944 a Horthy-korszak	Magyarország külpolitikai céljainak és lehetőségeinek bemutatása.
Gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődés	Gazdasági eredmények. Az oktatás, a kultúra és a tudomány néhány kiemelkedő képviselője. Társadalmi rétegződés és érintkezési formák Magyarországon.	Személyek: Klebelsberg Kuno, Szent-Györgyi Albert.	
Háború földön, tengeren és levegőben.	• A hadviselő felek: a tengelyhatalmak és a szövetségesek. • A háború európai frontjai és a csendes-óceáni hadszíntér. • Fordulatok a háborúban: Sztálingrád és Normandia, Berlin, az atombomba.	Fogalmak: tengelyhatalmak, szövetségesek Személyek: Franklin D. Roosevelt, Churchill, Kronológia: 1939–1945 a második világháború Topográfia: Sztálingrád, Normandia, Hiroshima,	A második világháború fordulópontjainak felidézése.
Magyarország a világháború idején	A revíziós eredmények A Szovjetunió elleni háború – a 2.	Fogalmak: bécsi döntések, nyilasok Személyek: Teleki Pál, Szálasi Ferenc	Magyarország területi változásait és világháborús részvételét, valamint a második világháború főbb

	magyar hadsereg a Donnál. Német megszállás. A kiugrási kísérlet és a nyilas hatalomátvétel. A hadszíntérre vált Magyarország.	Kronológia: 1941. június a Szovjetunió megtámadása, 1944. március 19. Magyarország német megszállása, 1945. április a háború vége Magyarországon. Topográfia: Don-kanyar	eseményeit bemutató térképek értelmezése.
A háború borzalmai	A világháború fegyverei. A hátság szenvedései.	Fogalmak: totális háború	A háború fegyvereinek és borzalmainak bemutatása
A holokauszt	A náci koncentrációs és megsemmisítő táborok	Fogalmak: holokauszt, gettó, deportálás, koncentrációs tábor, zsidótörvények. Személyek: Salkaházi Sára. Topográfia: Auschwitz.	Ítélet megfogalmazása a második világháborús népiirtásokról és háborús bűnökről.
A hidegháború	A kétpólusú világ – a vasfüggöny leereszkedése. Németország kettéosztása. Hidegháborús konfliktusok: Korea, Kuba.	Fogalmak: Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ), hidegháború, vasfüggöny, berlini fal, Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) Személyek: Hruscsov, Kennedy. Kronológia: 1947 a párizsi béke, a hidegháború kezdete Topográfia: Berlin, Németországi Szövetségi Köztársaság (NSZK), Német	A második világháború után kialakult világrendet bemutató térkép áttekintése és értelmezése. A nyugati demokrácia és a szovjet diktatúra összehasonlítása.

		Demokratikus Köztársaság (NDK), Észak- és Dél-Korea, Kuba.	
A Nyugat	A jóléti társadalom.	Fogalmak: piacgazdaság, jóléti állam.	A nyugati világ és a keleti blokk életkörülményeinek összehasonlítása.
A kommunista diktatúra kiépítése Magyarországon	Háborús pusztítás és szovjet megszállás, deportálások a szovjet munkatáborokba. Az 1945-ös és 1947-es választások. Egypártrendszer, államosítás, diktatúra.	Fogalmak: malenkij robot, államosítás, Kronológia: 1945 szovjet megszállás, választás	Magyarország szovjet megszállása következményeinek felidézése.
A Rákosi-diktatúra	Az ÁVH működése. Az egyházüldözés. A tervgazdaság működése.	Fogalmak: tervgazdaság, Államvédelmi Hatóság (ÁVH). Személyek: Rákosi Mátyás, Mindszenty József. Kronológia: 1948–1956 a Rákosi-diktatúra.	A Rákosi-rendszer jellemzőinek, bűneinek azonosítása
Deportálások „békeidőben”	A deportálások és üldözések okai. Magyarországi kitelepítések és munkatáborok.	Topográfia: Recsk, Hortobágy, Duna-delta.	A határon túli magyarok megpróbáltatásainak bemutatása

8. ÉVFOLYAM TÖRTÉNELEM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
Az 1956-os forradalom és szabadságharc	Október 23., a forradalom kirobbanása.	Fogalmak: Molotov-kocktél, sortűzek Személyek: Nagy Imre	Az 1956-os forradalom és szabadságharc utáni megtorlások kegyetlenségének

	A pesti srácok és szabadsághősök. Szovjet tankokkal a népakarat ellen. A forradalom jelképei.	Kronológia: 1956. október 23. a forradalom kitörése, 1956. november 4. a szovjet Topográfia: Corvin köz	bemutatása példákön keresztül.
A kádári diktatúra	A kádári megtorlás. A pártállam működése: az elnyomás változó formái. Ellenőrzött társadalom, tömegszervezetek.	Fogalmak: munkásőrség, Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP), úttörő Személyek: Kádár János Kronológia: 1956–1989 a Kádár-rendszer	Érvek gyűjtése a Kádár-rendszer diktatórikus jellegének alátámasztására.
Élet a Kádár-rendszerben	A szocialista modernizáció – „a legvidámabb barakk”. A hiánygazdaság. A második gazdaság kiépülése. Életszínvonal-politika és eladósodás.	Fogalmak: termelőszövetkezet, háztáji, gulyáskommunizmus	A Kádár-rendszer és napjaink életkörülményeinek összehasonlítása.
A kétpólusú világ megszűnése és a rendszerváltoztatás Magyarországon	A Szovjetunió és a szocialista rendszer országainak válsága. A tárgyalásos rendszerváltoztatás. A kétpólusú világ megszűnése.	Fogalmak: jogállam, többpártrendszer. Személyek: Gorbacsov, Reagan, Antall József Kronológia: 1989–1990 a rendszerváltoztatás, 1991 a Szovjetunió felbomlása	A rendszerváltoztatás jelentőségének, következményeinek bemutatása.

Magyarország a rendszerváltoztatás után	A többpártrendszer működése. Magyarország NATO-tagsága.	Személyek: Göncz Árpád, Orbán Viktor. Kronológia: 1999 Magyarország belép a NATO-ba.	A magyar történelem legfontosabb politikai eseményeinek időrendbe állítása a rendszerváltoztatástól napjainkig.
A határon túli magyarok	Határon túli magyarlakta területek. Fordulópontok a határon túli magyarok történetében: a történelmi Kivándorlás és asszimiláció.	Fogalmak: kitelepítés, asszimiláció. Kronológia: 1944–1945 magyarellenés atrocitások.	A határon túli magyar kisebbségi lét nehézségeinek bemutatása.
A magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig	Magyarország nemzetiségi arányainak változása. A nemzetiségi jogok a mai Magyarországon.	Topográfia: Szlovákia, Ukrajna	Példák gyűjtése a Kárpát-medence népeinek együttműködésére és konfliktusaira a történelem során.
A hagyományos/ agrártársadalmak	Letelepedés és élelemtermelés: növénytermesztés és állattenyésztés. Önellátás, árutertermelés, kereskedelem. A népességnövekedés korlátai.	Fogalmak: házasítás, nagy pestisjárvány Személyek: Semmelweis Ignác	Információk gyűjtése az élelemtermelés fejlődéséről (például régészeti leletek alapján).
A modern/ipari társadalmak	Az ipari forradalmak hatásai: népességgrobbanás és városiasodás. Népességnövekedés a fejlődő és népességfogyás a fejlett világban.	Fogalmak: népességgrobbanás, migráció, terrorizmus, globalizáció.	A népességváltozás okainak és következményeinek bemutatása.

	A migráció.		
A modern demokrácia gyökerei	Az athéni demokrácia működése. A parlamentáris rendszer működése Nagy-Britanniában.	Fogalmak: népgyűlés, hatalmi ágak, Személyek: Periklész Kronológia: Kr. e. 5. sz. az athéni demokrácia fénykora	A demokrácia kialakulása, állomásainak felidézése és működésének jellemzése
A modern magyar állam	Az Országgyűlés, a kormány és az igazságszolgáltatás.	Fogalmak: alkotmány, elnök, általános választójog. Kronológia: 2012 Magyarország Alaptörvénye.	Áttekintő ábra értelmezése a magyarországi államszervezetről és a választási rendszerről.
Magyarország és az Európa Unió	Az Európai Unió születése és bővülése.	Fogalmak: integráció, euró, Európai Unió Kronológia: 2004 Magyarország belép az Európai Unióba. Topográfia: Brüsszel	Az Európai Unió céljainak felidézése
Közép-Európa	A visegrádi együttműködés	Fogalmak: visegrádi együttműködés Topográfia: Lengyelország, Csehország	
Az Amerikai Egyesült Államok	Az Amerikai Egyesült Államok létrejötte. Az amerikai polgárháború okai és eredményei.	Fogalmak: polgárháború Személyek: Lincoln	Az Amerikai Egyesült Államok szuperhatalmi helyzetének elemzése és értékelése katonai, politikai, gazdasági és kulturális téren.
India	A brit gyarmati uralom. Gandhi és a függetlenségi mozgalom.	Fogalmak: hinduizmus, buddhizmus Személyek: Gandhi	

Kína	Kína félgyarmati sorban. Mao Ce-tung és a kommunista diktatúra. A gazdasági óriás.	Fogalmak: nagy fal Személyek: Mao Ce-tung.	Kína világgazdasági és világpolitikai szerepe
A Közel-Kelet	Az olaj szerepe a régió történetében. Az iszlám és az iszlamizmus.	Fogalmak: Korán Topográfia: Közel-Kelet, Izrael.	A közel-keleti konfliktusról megfogalmazott álláspontok
Lányomaink a nagyvilágban	Tudósok és feltalálók (pl. informatika, autóipar, űrkutatás). Világraszóló sportsikerek – magyarok az olimpiákon.	Személyek: Neumann János, Csonka János, Galamb József, Papp László, Puskás Ferenc	
A magyar megmaradás kérdései	A magyar megmaradás titkai: szabadságharcok, békés építkezés.		Levert szabadságharcaink értékelése az utóbb elért eredmények alapján.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK			
8. ÉVFOLYAM			
MINIMUM KÖVETELMÉNYEK			
Témák	Altémák	Fogalmak és adatok/Lexikák	Fejlesztési feladatok
Család; a családi szocializáció jellemzői, a hagyományos családmodell	A családi kohézió alapelemeit, jellemzőit: együttműködés, szeretetközösség, kölcsönösség, tisztelet A család mint a társadalom alapvető intézményének szerepe és jellemzői	család, házasság, családi szerepek, gyermekvállalás	Családtörténeti kutatás projekt a tanuló választása és egyéni tervezés alapján

A család gazdálkodása és pénzügyei	A családi háztartás összetevői, a család gazdálkodását meghatározó és befolyásoló tényezők.	családi háztartás; bevételek, kiadások; a család fogyasztási szokásai	A család bevételeinek és kiadásainak csoportosítása Információk gyűjtése és értelmezése a család megtakarítási lehetőségeiről A környezettudatos életvitel
Településünk, lakóhelyünk megismerése	A tanuló településének, lakóhelyének kulturális, néprajzi értékei, a település történetének alapvető eseményei és fordulópontjai A tanuló településén működő intézmények és szervezetek szerepe és működése.	intézmény, önkormányzat, polgármester, polgármesteri hivatal, jegyző, egyház, vallási közösség, szervezet, karitatív szervezet, civil szervezet, alapítvány	Helytörténeti tábló készítése Plakát vagy digitális tartalom készítése a település közintézményeiről, működésükről
Nemzet, nemzetiség; a haza iránti kötelezettségeink	A nemzeti identitás jelentősége az egyén és a közösség szempontjából A honvédelem jelentősége a globalizáció korában	nemzet, honvédelem, nemzetiség, nemzetiségi jogok, Európai Unió, hazaszeretet, globalizáció	Gyűjtőmunka a honvédelem feladatairól, az ezzel kapcsolatos állampolgári kötelezettségekről
A magyar állam alapvető intézményei, az állam szerepe a gazdaságban	A magyar állam alapvető intézményeinek feladatköre és működése A törvényalkotás folyamata Az állam gazdasági szerepvállalása	állam, köztársasági elnök, országgyűlés, törvény, kormány, polgári per, büntetőper, bíróság, ügyvéd, közteherviselés, adó, adómorál, rendvédelem, katasztrófavédelem	Folyamatábra vagy egyéb grafikai szervező készítése és értelmezése a törvényalkotás folyamatáról
Mindennapi ügyintézés; felkészülés a	A mindennapi ügyintézés alapintézményei	ügyfélkapu, kormányablak, kormányhivatal,	Kiselőadás, prezentáció készítése a

felnőttkori szerepekre, feladatokra	A diákmunka alapvető jogi feltételei, keretei	polgármesteri hivatal, kerületi önkormányzat, diákmunka, munkaszerződés	digitalizáció és robotika szerepéről a munkaerőpiac változásaiban
A fogyasztóvédelem alapjai	A fogyasztási szokásokban való tudatosság erősítése	fogyasztóvédelem, fogyasztói jogok, fogyasztói társadalom, tudatos fogyasztó, fenntarthatóság, ökológiai lábnyom	Elképzelt vagy valós fogyasztóvédelmi esetek gyűjtése a sajtóból vagy a világháló segítségével
A nagy ellátórendszerek: köznevelés, egészségügy és szociális ellátás	Az alapvető ellátórendszerek funkciója	köznevelés, felsőoktatás, szakképzés, társadalombiztosítás, családtámogatás, kórház, rendelőintézet, szakorvos, háziorvos	Továbbtanulási tanácsadó kiadvány szerkesztése 8. évfolyamos tanulók részére az egyes iskolatípusokról

Minimum követelmények

Etika. 7-8. évfolyam

- reálisan **feltérképezi**, hogy saját érzelmi állapota és viselkedése **milyen következményekkel** járhat, és **milyen hatást** gyakorolhat a társas kapcsolatai alakítására; képes a helyzetnek megfelelő érzelmek kifejezésére;
- reálisan értékeli helyzetét, **fejlődési célokat** fogalmaz meg és a célok megvalósítását szolgáló **terveket készít**;
- képes a **problémák elemzésére** és a megoldási **alternatívák alkotására**, a probléma megoldása érdekében képes **ön maga motiválására**;
- Információforrások kritikus elemzése; **megbízható információforrások keresése**
- Saját szokások, életvezetési mód, életszemlélet értékelése a testi és mentális egészség, a **lehetséges káros tényezők feltárása**, ezek elkerülésére javaslatok az önazonosság és a fejlődés szempontjából;
- felismeri **saját családjának viszonyrendszerét**, a családot összetartó érzelmeket és közösségi értékeket;
- azonosítja az egyéni, családi és társadalmi **boldogulás feltételeit**.
- a csoporthoz való csatlakozás vagy az onnan való kiválás **esetén összeveti** a csoportnormákat és a saját értékrendjét;
- azonosítja a számára fontos **közösségi értékeket**, indokolja, hogy ezek milyen szerepet játszanak a saját életében;
- azonosítja azokat a helyzeteket, amelyek **etikai dilemmákat** vetnek fel, és **véleményt alkot** róluk;

- értékeli az etikus és nem etikus **cselekvések lehetséges következményeit**.
- értékeli, értelmezi az ökológiai, **ökonómiai egyensúly** hétköznapi szükségességét;
- döntéseket hoz arról, hogy **milyen szokások kialakulásával járul hozzá** a fenntartható fejlődés megvalósításához, milyen cselekvéseket tehet a társadalmi problémák kezelése érdekében;
- feltárja, hogyan jelenik meg a hétköznapiak során a tárgyalt világvallásoknak az emberi életre vonatkozó erkölcsi tanításai;
- a megismert vallások erkölcsi **tanításait összeveti személyes véleményével**;

Minimum követelmények

Biológia, 7. évfolyam:

A tanuló tudja megfogalmazni, hogy mivel foglalkozik a biológia, és ismerje fel a biológiai kutatások jelentőségét. Nevezze meg és jellemezze az élővilág főbb csoportjait (rendszertani kategóriák), és tudjon különböző szempontok szerint azokba konkrét élőlényeket besorolni. Azonosítsa be és jellemezze Földünk nagy életközösségeit, és tudjon megnevezni az életközösségekben előforduló konkrét fajokat. Tudjon példát mondani az élőlények, környezeti tényezőkhöz való alkalmazkodására. Ismerje a tűrőképesség fogalmát. Sorolja fel az élő és élettelen környezeti tényezőket. Értelmezzon éghajlati diagramokat. Legyen képes táplálékláncok, táplálékhálózatok összeállítására. Sorolja fel az élőlények közötti kölcsönhatásokat (együttélés, versengés, zsákmányszerzés, asztalközösség). Ismerje fel, hogy mi a termelő, fogyasztó és lebontó szervezetek jelentősége az életközösségben. Nevezze meg az egyed feletti szerveződési szinteket (bioszféra, biom, életközösség, populáció). Értelmezzon a környezettudatosság fogalmát, legyen képes részt venni ezzel kapcsolatos projektben, másokkal együttműködve. Tudja, mit jelent a védett, veszélyeztetett faj, fenntarthatóság, klímaváltozás fogalma. Tudjon felsorolni globális problémákat, és értse az emberi tevékenység szerepét azok létrejöttében.

Biológia, 8. évfolyam:

A tanuló nevezze meg az egyed alatti szerveződési szinteket. Tudja felsorolni az élő sejt alkotórészeit, és jellemezze azok működését. Legyen tisztában a szövet fogalmával, és sorolja fel a növényi és állati szöveteket. Ismerje a mikroszkóp részeit és használatát. Értelmezzon az anyagszere fogalmát, és tudja, mi a jelentősége a fotoszintézisnek a földi élet szempontjából. Tudja megnevezni az emberi test szervrendszerének (bőr, mozgásszervrendszer, emésztőszervrendszer, légzőrendszer, kiválasztó szervrendszer, keringés szervrendszere, idegrendszer) főbb részeit, és értse azok működését. Legyen ismerete az immunrendszer működéséről és az idegi és hormonális szabályozás alapjairól. Tudjon információt közölni az érzékszervek felépítéséről és működéséről. Nevezze meg a férfi és női jellegeket, ismerje a szaporítószervrendszer részeit és működését, nevezze meg és jellemezze az egyedfejlődés szakaszait. Legyen ismerete és véleménye az ember szervrendszereit érintő megbetegedésekről és az egészséges életmód jelentőségéről. Legyen tisztában a következők fontosságával: személyes higiénia, járványmegelőzés, kiegyensúlyozott táplálkozás, testmozgás jelentősége, elsősegélynyújtás, alapszintű újraélesztés.

Digitális kultúra 7-8. osztály:

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.

- Tudja használni a számítógép karbantartásához szükséges segédprogramok egyikét, vagy az operációs rendszer néhány szolgáltatását.
- Ismerje és tudja kezelni a multimédia alapelemeit (szöveg, kép, mozgókép, hang).
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos-táblázatos dokumentumot készíteni.
- Tudja használni az elektronikus levelezés alapszolgáltatásait.
- Képes legyen egyszerű feladatokhoz (néhány utasításból álló) algoritmusokat készíteni. Ismerjen fel algoritmus-szerkezeteket (elágazás, ciklus).
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában és diagramon megjeleníteni.
- Tudjon táblázatkezelővel diagramokat készíteni, alapfüggvényeket használni és formázni
- Ismerje a könyvtártípusokat. Tudja használni az elektronikus könyvtárat. Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (szótár, lexikon, enciklopédia) és az interneten.
- Tudja, hogy a tárgyszó és a szakjelzet a könyv témáját fejezi ki. Tudjon a szakjelzet ismeretében a szabadpolcon műveket keresni. Legyen képes - segítséggel - a tárgyi katalógust használva egyszerű keresési feladatokat megoldani. Tudjon forrásokra hivatkozni.
- Tapasztalatokkal rendelkezik az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használatában
- Ismeri a blokkprogramozás alapvető építőelemeit.

Fizika 7-8. évfolyam:

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására, egyszerű tapasztalatok életkorának megfelelő értelmezésére.
- Tudja értelmezni és használni a tanult fizikai mennyiségeknek (út, sebesség, tömeg, erő, hőmérséklet, energia, teljesítmény) a mindennapi életben is használt mértékegységeit.
- Ismerje fel a tanult halmazállapot-változásokat a mindennapi környezetben.
- Legyen tisztában az energia-megmaradás törvényének alapvető jelentőségével. Értse, hogy egyszerű gépekkel csak erőt takaríthatunk meg, munkát nem.
- Legyen képes kisebb csoportokban, társaival együttműködve egyszerű kísérletek, mérések elvégzésére, azok értelmezésére.
- A diák ismerje fel a tanult elektromos és fénytani jelenségeket, a tanórán és az iskolán kívüli életben. egyaránt.
- Ismerje az elektromos áram hatásait és ezek gyakorlati alkalmazását.
- Ismerje és tartsa be az érintésvédelmi és baleset-megelőzési szabályokat. legyen képes tanári irányítással egyszerű elektromos kapcsolások összeállítására, feszültség- és árammérésre.
- Tudja értelmezni az elektromos berendezéseken feltüntetett adatokat.
- Ismerje a háztartási elektromos energiatakarékosság jelentőségét és megvalósításának lehetőségeit.
- Tudja az anyagokat csoportosítani elektromos és optikai tulajdonságaik szerint.
- Legyenek tisztában a szem működésével és védelmével kapcsolatos tudnivalókkal, ismerje a szemüveg szerepét. Ismerje a mindennapi optikai eszközöket.
- Érti a hullámmozgás lényegét és a jellemző legfontosabb mennyiségeket: frekvencia, amplitúdó, hullámhossz, terjedési sebesség
- Ismerje a környezetünk globális problémáit.
- Ismeri a Naprendszer bolygóinak fontosabb fizikai jellemzőit.

- Legyen képes alapvető tájékozódásra az iskolai könyvtár lexikonjai, kézikönyvei, természettudományos ismeretterjesztő könyvei, folyóiratai között.

Földrajz 7-8. évfolyam:

- tájékozódik különböző típusú és tartalmú térképeken, biztonsággal leolvassa azok információtartalmát, a térképen elhelyez földrajzi elemeket;
- gyakorlati feladatokat (pl. távolság- és helymeghatározás, utazástervezés) old meg nyomtatott és digitális térkép segítségével;
- el tud készíteni egyszerű térképvázlatokat, útvonalterveket;
- azonosítja a jelenségek időbeli jellemzőit;
- elkötelezett szűkebb és tágabb környezete természeti és társadalmi-gazdasági értékeinek megismerése és megőrzése iránt;
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
- javaslatot fogalmaz meg lakókörnyezete jövőbeli, környezeti szempontokat szem előtt tartó, fenntartható fejlesztésére;
- érveket fogalmaz meg a tudatos fogyasztói magatartás, a környezettudatos döntések fontossága mellett;
- rendszerezi, csoportosítja és értékeli Magyarország és a Kárpát-medence térségének természeti és társadalmi-gazdasági erőforrásait, illetve bemutatja a természeti és társadalmi adottságok szerepének, jelentőségének időbeli változásait, a területi fejlettség különbségeit;
- összehasonlít, illetve komplex módon, problémaközpontú megközelítéssel vizsgál pl. hazai nagytájakat, tájakat, régiókat, településeket;
- ismeri a környezet- és a természetvédelem alapvető feladatait és lehetőségeit a földrajzi, környezeti eredetű problémák mérséklésében, megoldásában.
- bemutatja a nemzetközi szintű munkamegosztás és a fejlettségbeli különbségek kialakulásának okait és következményeit;
- következtet Magyarország és a Kárpát-medence térségében előforduló természeti és környezeti veszélyek kialakulásának okaira, várható következményeire, térbeli jellemzőire;
- híradásokban közölt regionális földrajzi információkra reflektál;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt.
- ismeri és értelmezi a társadalmi-gazdasági fejlettségbeli különbségek leírására alkalmazott mutatókat;
- népesség- és településföldrajzi információk alapján jellemzőket fogalmaz meg, következtetéseket von le;
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük;
- reális alapokon nyugvó magyarság- és Európa-tudattal rendelkezik;
- nyitott más országok, nemzetiségek szokásainak, kultúrájának megismerése iránt
- példák alapján megfogalmazza a helyi környezetkárosítás tágabb környezetre kiterjedő következményeit, megnevezi és ok-okozati összefüggéseiben bemutatja a globálissá váló környezeti problémákat;
- a környezeti kérdésekkel, globális problémákkal kapcsolatos álláspontját logikus érvekkel támasztja alá, javaslatot fogalmaz meg a környezeti problémák mérséklésére.
- példákat nevez meg a természeti adottságok gazdálkodást, életvitelt befolyásoló szerepére;
- helyi, regionális és a Föld egészére jellemző folyamatok közötti hasonlóságokat, összefüggéseket felismer;
- az egyes térségek kapcsán földrajzi és környezeti veszélyeket és problémákat fogalmaz meg, valamint reflektál azokra;
- példákat sorol a globalizáció mindennapi életünket befolyásoló folyamataira;

- életkori sajátosságainak megfelelő helyzetekben alkalmazza pénzügyi ismereteit (pl. egyszerű költségvetés készítése, valutaváltás, diák vállalkozás tervezése);
- foglalkoztatási adatokat értelmez és elemez, következtetéseket von le belőlük.

Kémia, 7. évfolyam:

A tanuló ismerje és tudja, hogy mivel foglalkozik a kémia. Legyen tisztában a laboratóriumi munkavégzés szabályaival és ismerje fel a veszélyességi jeleket. Tudjon különbséget tenni az anyag fizikai, kémiai illetve biológiai tulajdonságai között. Tudjon különbséget tenni kémiai elem, vegyület és keverék között. Képes legyen megnevezni a kísérleteket kísérő hőváltozásokat - exoterm, endoterm. Nevezze meg és jellemezze a halmazállapotokat és halmazállapot-változásokat. Ismerje a telítetlen, telített és túltelített oldat fogalmát, valamint tudja, hogy az oldat oldószerből és oldott anyagból áll. Legyen elképzelése arról, hogyan állapítható meg egy oldat kémhatása. Tudja, mit jelent a bepárlás, lepárlás, szűrés, mágnesezés, kioldás, mint elválasztási módszer. Ismerje a következő anyagok jellemzőit és élettani hatásait: víz, oxigén, szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén, metán, kén, szén, konyhasó, néhány fém. Tudja megnevezni és jellemezni az atomot felépítő elemi részecskéket. Tudja, hogy mit jelöl a vegyjel és a képlet, és mi a vegyértékelektron fogalma. Ismerje az energiaminimum elvét. Utasítások alapján legyen képes megkeresni egy elemet a periódusos rendszerben, különböző szempontok szerint. Értse a kovalens, fémes, másodrendű és ionkötés fogalmát. Értse a vegyületek képződésének mechanizmusait.

Kémia, 8. évfolyam:

A tanuló legyen képes végrehajtani egyszerű kísérleteket. Tudja megnevezni a következő kémiai reakció típusokat: egyesülés, bomlás, csapadékképződés, gázképződés, redoxireakció, sav-bázis reakció, katalizált reakció, közömbösítés. Tudja az égés és a korrózió definícióját és feltételeit. Tudja, mit mutat meg a kémiai egyenlet, és ismerje a tömegmegmaradás törvényét. Ismerje és jellemezze az alapvető táplálékokat: fehérjék, szénhidrátok, zsírok. Ismerje a drog, a hatóanyag, az alkohol fogalmát, és gyógyító vagy tudatmódosító hatásukat. Tudja, mi a különbség a kőzet az ásvány és az érc között, és vázolja, ezekből hogyan nyerünk ki kémiai elemeket és vegyületeket. Ismerje a műanyagok előállításának és felhasználásának előnyeit és hátrányait. Tudjon megnevezni a háztartásban fellelhető vegyi anyagokat, ismerje ezek jellemzőit, és tisztító, fertőtlenítő hatásukat, helyes használatukat. Ismerje a levegő összetételét. Értse, hogyan alakul ki az ózonpajzs, mi az üvegházhatás. Tudja, hogyan jön létre a savas eső és a szmog. Tudjon felsorolni megújuló és nem megújuló energiaforrásokat. Tudjon megnevezni természetes vizeket. Legyen tisztában a vízkeménység fogalmával. Látja az összefüggést az ember ipari, mezőgazdasági tevékenysége, a helytelen hulladékgazdálkodás és a környezetszennyezés között. Tudja és értse, hogy a közkeletű kémiai hiedelmeket nem szabad tényeknek tekinteni.

Matematika 7. évfolyam:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- ismeri a százalék fogalmát;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált;
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- a kocka, a téglalap, a hasáb hálóját elkészíti;
- ismeri a kocka, a téglalap, a hasáb és a következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma
- egyenes hasáb, téglalap, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg.

Matematika 8. évfolyam:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.
- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- pozitív egész számok pozitív egész, negatív kitevőjű hatványát kiszámolja;

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- ismeri a százalék fogalmát;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált;
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.
- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- egyszerű grafikonokat jellemez;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- alkalmazza a Pitagorasz -tételt
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között.
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén.
- a kocka, a téglatest, a hasáb hálóját elkészíti;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol;

- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

Német nyelv minimum követelmények

7. osztály

Német nyelvi funkciók a 7. évfolyamra begyakorolt szituációkban (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)

véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)

akarat kifejezése (Ich will.)

képesség kifejezése (Ich kann.)

kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne.)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 7. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)

cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben (begyakorolt igékkal): Präteritum és

Perfekt (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)

birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)

felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)

melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.

térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)

időbeli viszonyok: Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)

modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)

esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ, (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir. Die Texte der Schüler sind sehr interessant.)

szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, wenn. deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)

8. osztály

Német nyelvi funkciók a 8. évfolyamra begyakorolt szituációkban (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

információkérés, információadás (Wie war das Hotel? Wo finde ich einen Supermarkt?)
véleménykérés és arra reagálás (Gefällt dir der Film? Ja, der Film gefällt mir.)
egyetértés kifejezése (Du hast Recht. Da hast du Recht. Das ist richtig. Das stimmt.)
akarat kifejezése (Ich will.)
kéesség kifejezése (Ich kann.)
kérés és arra történő reakció kifejezése (Kannst du mir helfen? Ja, natürlich. Ja, gerne. Es tut mir leid, ich kann nicht.)
meghívás és arra történő reakció kifejezése (Kommst du mit? Ja, gerne. Nein, leider nicht. Nein, es tut mir leid.)

Német nyelvi elemek, struktúrák a 8. évfolyamra (a zárójelben olvasható német nyelvű kifejezések példák):

cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben (begyakorolt igékkel): es gibt, sich-Verben (Ich freue mich.)
cselekvés, történés, létezés kifejezése múlt időben: Präteritum és Perfekt (begyakorolt igékkel) (Das Buch war sehr interessant. Ich habe gestern viel geschlafen.)
birtoklás: haben, birtokos névmás (mein/meine, dein/deine, sein/seine, ihr/ihre), gehören (Dieses Fahrrad gehört mir.)
felszólító mód: Imperativ (Steh auf. Setzt euch. Nehmen Sie Platz.)
melléknévfokozás: Deutschland ist größer als Ungarn. In der Klasse schreibt Lara am schönsten.
térbeli viszonyok: irányok és helymeghatározás, elöljárószók (hier, dort, links, rechts, oben, unten, in, auf, vor, hinter, neben)
időbeli viszonyok: gyakoriság - Wie oft? (selten, manchmal, oft, immer, nie, einmal, zweimal, täglich, wöchentlich, monatlich, jährlich, jeden Tag), időpontok - Wann? (nächste Woche, letzte Woche, von ... bis) Um wie viel Uhr? (um 8 Uhr, gegen 8 Uhr)
modalitás: möchten, mögen, können, wollen, müssen, sollen, dürfen igék (Ich möchte ein Eis. Magst du tanzen? Ich kann tanzen. Ich will heute ins Kino gehen. Er muss die Hausaufgabe machen. Du sollst morgen früh aufstehen.)
esetviszonyok: Nominativ, Akkusativ, Dativ (Das Buch ist spannend. Ich sehe das Buch nicht. Ich helfe dir.)
szövegkohéziós eszközök: egyszerű és páros kötőszavak (nicht ... sondern, und, sondern, oder, denn, aber, weil, wenn, dass, deshalb, so) és névmások (das, ich, mich, mir, dich, dir, man)

Angol nyelv minimum követelmények Angol nyelvi funkciók a 7. évfolyamon

1. Betűzés kérése, betűzés (It spells...)
2. Megszólítás kifejezése és arra reagálás (Excuse me. Can I help you?)
3. Meghívás, bemutatás, bemutatkozás megfogalmazása (Let me introduce myself. Do you fancy...? Nice to meet you.)
4. Személyre vonatkozó információkérés, információadás (What's your favourite subject? It's maths.)
5. Hogylét iránti érdeklődés és reakció (What's the matter? I feel...)

6. Bocsánatkérésre történő reakció megfogalmazása (That's OK. Don't worry about it. It doesn't matter.)
7. Jókívánságok kifejezésekor a reakció megfogalmazása (Thank you, the same to you.)
8. Telefon felvétele, telefonon való bemutatkozás (XY speaking.)
9. Megszólítás, elbúcsúzás személyes levélben (Dear John, Best wishes, Love,)
10. Véleménykérés és arra reagálás (Do you agree? Yes, I do. No, I don't. What's your opinion? In my opinion..., What do you think about ...? I think...)
11. Tetszés, illetve nem tetszés kifejezése (How do you like it? I think it's...)
12. Képesség kifejezése (Can you speak French? Are you able to ride a horse? I can understand French. I am unable to ride a horse.)
13. Szükségesség kifejezése (Do I have to ...? Do I need to...? You must ... We have to ...)
14. Szándék, kívánság kifejezése (What would you like to do? Would you like to have a rest? I'd like to see that film.)
15. Dolgok, személyek megnevezése, rövid/egyszerű jellemzése (What is this? What is it like? It's ..., It's made of ..., It's used for ...)
16. Döntés, elhatározás kifejezése (The phone is ringing. Ok, I'll answer it.)
17. Célok, vágyak kifejezése (I haven't been in a film, but I'd love to.)
18. Lelkesedés, érdeklődés kifejezése (It looks really cool/ You must be joking/ I really wanted to.)
19. Javaslattevés, javaslat visszautasítása (And guess what! Shall we go? / Sounds good/ I don't think.../I just don't feel like it...)
20. Segítség felajánlása (Can I help you? How can I help you?)
21. Javaslat és arra reagálás (Would you like to come to the cinema? Yes, sure.)
22. Információkérés, -adás (When is the next train? What time does the train arrive? Is the boss here? Yes, he is.)
23. Egyetértés, egyet nem értés (Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it? I agree. I don't agree. I don't think so.)
24. Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése (You are right. You are wrong.)
25. Egymást követő események leírása (What happened? First ... then ... finally ...)

Angol nyelvi elemek, struktúrák a 7. évfolyamon

1. Időbeli viszonyok:

- ever, never (Have you ever climbed a mountain?)

- Present Perfect Simple (Have you done your room? I haven't finished it yet.)
 - cselekvés, történés kifejezése múlt időben: Past Simple (I ate bread for breakfast. I didn't see the film. Did you visit Joe?)
 - múltidejűség: cselekvés, történés, létezés -Past Continuous (He was walking along the bridge...)
 - jövőidejűség kifejezése: 'will' és shall (When will you be fourteen? I'll help you. Shall we go and see it on Monday?)
 - jövőidejűség: cselekvés, történés, létezés –a folyamatos jelen idő jövőidejű jelentéstartalma (I'm playing football on Friday.)
 - időtartam: How long? (How long were you in Spain? For one month.)
 - 'already', 'yet', 'just' (I have already read it. He has not finished it yet. She has just entered the room.)
 - időhatározók múlt időben: last week, yesterday, the day before,...ago,(They met 5 years ago, I saw this film yesterday evening. I wasn't at home last night....)
2. **Felszólító mód:** Egyes/Többszám 1. személy (Let's go.)
3. **Birtoklás:**
- *birtokos névmások, birtokos jelzők* (mine, yours, his, hers, its, ours, theirs)
 - *birtoklás kifejezése múlt időben:* 'have' (I didn't have many friends at school.)
 - *birtoklás kifejezése jövő időben:* 'have' (At the age of 25 I will have a car.)
4. **Névmások használata:** somebody, anybody, everybody (Everybody is here now, so we can start. / There's somebody in the kitchen....)
5. **Szövegösszetartó eszközök:**
- *every, some, any, no* (There's something else in this box. / Nobody knows the answer...)
 - *határozott és határozatlan névelők:* a,an; the (The Statue of Liberty was a gift. I have a new car. The car is blue.)
 - *helyhatározói elöljárószavak:* in, on (You can see it on the table)
 - *kötőszavak:* however, so, because, but, also (Jane hates swimming **but** she spends her summer holidays on the beach **because** she loves sunbathing. Peter is fat **so** he has to practise sport regularly./It was raining. **However**, we still went to the park./ When they found him, he was cold and also hungry.)

6. **Minőségi viszonyok:** hosszabb melléknevek fokozása, összehasonlítás (She is the most intelligent of all. Tom's younger than Sue. Mary is more beautiful than Sue.)
7. **Modalitás:**
- *engedélykérés* 'could', 'may' segédigékkel (Can/could/may I join you?)
 - *tanácsadás* 'should/shouldn't' segédigével (You should ask her.)
 - *külső és belső kényszer kifejezése*, 'have to' és must (Did you have to be there? / I must finish it.)
 - *don't have to* (You don't have to go to school on Saturday)
 - *tiltás kifejezése* 'mustn't' segédigével (You mustn't smoke here.)
8. **Tervek kifejezése:** going to (What are you going to do?)
9. **Feltételesség kifejezése:** (We'll stay at home if it rains.)
10. **Vonzatos igék használata:** sit down, switch on, look for, try on...

Az osztályozó vizsgák és a továbbhaladás követelményei

7. évfolyam

Zeneművek/ Énekes anyag

Magyar népdalok - 7. osztály

A szennai lipisen-laposon; Által mennék; Ej, haj, gyöngyvirág; Erdő, erdő, de magas a teteje; Fecském, fecském ; Hopp ide tisztán ; Kecskemét is kiállítja; Megkötöm lovamat; Megrakják a tüzet; Sej, felszállott a kakas; Te vagy a legény

Műzenei szemelvények

Gloria Patri et Filio (gregorián); Moniot D'Arras: Nyári ének (XIII sz.); Praetorius: Jubilate Deo – kánon; J. S. Bach: Már nyugosznak a völgyek (János Passió 15. sz); J. Haydn: Szerenád; W. A. Mozart: Vágyódás a tavasz után; L. van Beethoven: Urián földközi utazása, Örömóda; Franz Schubert: A pisztráng

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Pásztorok, pásztorok, örvendezve; Kossuth Lajos táborában; Amadé László – Arany János: Toborzó (A szép fényes katonának); Bocsásd meg Úristen (Cantus Catholici, 1651, Balassi B.) protestáns egyházi népének; Néktek emlékezem (Cantus Catholici, 1651)

ISMERETEK

- Népdalok és műdalok 5 népdal és 2 egyéb műzenei szemelvény előadása
- a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői
- Műzene és népzenei feldolgozások különbsége

- Homofon és polifon (kánon) szerkesztés
- A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői
- A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről és emlékezetből
- Előadási készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus)
- A parlandot, rubato, giusto természetes módú használata
- Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és művészi előadásokból
- Megzenésített versek előadása tanár, hangszereken játszó osztálytárs által megszólaltatott hangszerkísérettel
- Dalok előadása a hozzájuk kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel
- A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése
- Felismeri a népdalok és a mai világ párhuzamait

FOGALMAK

A korábban tanultak elmélyítése.

Zeneművek/Zenehallgatási anyag

Zenehallgatási anyag

Magyar Gregoriánium (Schola Hungarica) - részletek

Orlando di Lasso: Visszhang

Bakfark Bálint: Fantázia lantra - részlet

J. S. Bach: h-moll szvit – Badinerie; d-moll toccata és fuga; Parasztkantáta Nr.16 basszus ária;

János Passió – Már nyugosznak a völgyek 15.sz.

G. F. Handel: Messiás – Halleluja; F- dúr orgonaverseny I. tétel

H. Purcell: Artúr király – Pásztor, pásztor

Joseph Haydn: Óra – szimfónia II. tétel, fisz-moll (Búcsú) szimfónia IV. tétel

W. A. Mozart: Falusi muzsikások; Figaro házassága – nyitány részlet

L. van Beethoven: G-dúr zongoraverseny 2. tétel; IX. szimfónia – Örömda

Franz Schubert: A pisztráng; A-dúr zongoraötös IV. tétel

Kodály Zoltán: Jelenti magát Jézus

Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (válogatás)

A népzenei revival legjobb felvételei

ISMERETEK

Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket

- Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait

FOGALMAK

Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene

Zenei műfajok: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szvit, concerto, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene, jazz, spirituálé.

Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés

Zenei ismeretek / - Ritmikai fejlesztés

ISMERETEK

- Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató
- Felütés- súlytalan indítás
- Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval
- Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban
- Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során

FOGALMAK

3/8-os ütemmutató, 6/8-os ütemmutató, felütés/súlytalan kezdés

Ismeretek - Hallásfejlesztés

ISMERETEK

- A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése
- Kis és nagy szext, szeptim

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban
- Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése
- A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából
- A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval

FOGALMAK

A korábban tanultak elmélyítése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult dallami elemek felhasználásával

- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközök és egyszerű harmóniák megfigyelésének és meghallásának gyakorlására

Ismeretek – Zenei írás, olvasás

ISMERETEK

- Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés
- A korábbi ismeretek mobilizálása:
 - Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete
 - A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon
 - Tiszta, kis- és nagy hangközök (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan
 - Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete
 - Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan

FOGALMAK

Minden korábban szereplő fogalom. Továbbá: G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A tanult zenei elemek vizuális megjelenítése
- Zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal
- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával

Az osztályozó vizsgák és a továbbhaladás követelményei

8. évfolyam

Zeneművek/ Énekes anyag

Magyar népdalok - 8. osztály

A bolhási kertek alatt; A csitári hegyek alatt; Az igaz Messiás; Béreslegény; Bújdosik az árva madár; Elindultam szép hazámból; Elmegyek, elmegyek; Erdő mellett estvéledtem; Gerencséri utca; Hej, haj Boldizsár – cigány népdal; Kőműves Kelemen balladája; Röpülj, páva

Műzenei szemelvények, más népek dalai

Aranyosom – lengyel népdal; Enni, inni van csak kedvem – szlovák népdal; Régi mesékre – ír népdal; Nyírfácska - orosz népdal; Ismeretlen szerző: Az erdőn már a rügy fakad – Tavaszköszöntő, a reneszánsz mű dallama; Bárdos Lajos: Csöndes kánon (Raics István); Gaudeamus igitur (két szólam); W. A. Mozart: Ó, felvirradt a szép óra; Gebhardi – Kerényi György: Glória szálljon – kánon; Nobody knows – spirituálé (két szólam)

Dalok alkalmakra, keresztény ünnepekre, jeles napokra

Ó, gyönyörű szép, titokzatos éj; Kossuth Lajos azt üzente; Fónagy József – Arany János: Süvegemen nemzetiszín rózsá; Ma van húsvét napja

ISMERETEK

- Népdalok és műdalok 5 népdal és 2 egyéb műzenei szemelvény előadása
- a magyar népzene régi és új rétegeinek jellemzői
- Műzene és népzenei feldolgozások különbsége
- Homofon és polifon (kánon) szerkesztés
- A zenetörténeti stílusok vokális jellemzői
- A dúr és moll szerepe a zenei kifejezésben

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Az újonnan, hallás után tanult népdalok, műdalok énekelése kottaképről és emlékezetből
- Előadási készség: az adott dal karakterének árnyalt megszólaltatása (dinamika, tempó, zenei tagolás, frazeálás, stílus)
- A parlandot, rubato, giusto természetes módú használata
- Minta adása a dalok hiteles megszólaltatásához, a tanári, adatközlő és művészi előadásokból
- Megzenésített versek előadása tanár, hangszeren játszó osztálytárs által megszólaltatott hangszerkísérettel

- Dalok előadása a hozzájuk kapcsolódó tánccal, dramatizált előadással és hangszerkísérettel
- A helyes éneklési szokások és a tiszta intonáció fejlődése
- Felismeri a népdalok és a mai világ párhuzamait

FOGALMAK

A korábban tanultak elmélyítése.

Zeneművek/Zenehallgatási anyag

Zenehallgatási anyag – 8. osztály

W. A. Mozart: A-dúr klarinétkvintett lassú tétele

Frédéric Chopin: g-moll mazurka

Liszt Ferenc: Mazeppa – részletek; XV. Magyar rapszódia

Felix Mendelssohn: e-moll hegedűverseny I. tétel - részlet

Antonin Dvořák: IX. Új világ szimfónia – IV. tétel (részlet)

Giuseppe Verdi: Aida – Bevonulási induló; Nabucco – Szabadság kórus

Georges Bizet: Carmen – Torreádor dal

Erkel Ferenc: Bánk bán – Keserű bordal; Hazám, hazám

Johannes Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány – részlet

Robert Schumann: Gyermekjelenetek – Álmodozás

Richard Wagner: Tannhäuser - Nászinduló

Pjotr Iljics Csajkovszkij: IV. szimfónia IV. tétel

Claude Debussy: Gyermekkuckó - Néger baba tánca

Igor Stravinsky: Petruska – Orosz tánc

Bartók Béla: Négy szlovák népdal; Allegro Barbaro; Concerto: IV. tétel Intermezzo Interrotto

Kodály Zoltán: Székelyfonó – Rossz feleség ballada, El kéne indulni Fölszállott a páva – részletek a variációkból

Kodály Zoltán- Weöres Sándor: Öregek, Esti dal

Carl Orff: Carmina Burana – Ó, Fortuna

Krzysztof Penderecki: Hirosima emlékezete

George Gerschwin: Porgy és Bess – Porgy dala (Az ínség nálam a vagyon...)

Jazz standard-ek

Új Pátria sorozat – Utolsó Óra (autentikus felvételek).

Népzenei revival legjobb felvételei

ISMERETEK

- Ismeri a zenetörténeti korszakok legfontosabb ismertetőjegyeit, történelmi és kulturális hátterüket
- Azonosítani tudja az egyes korszakokhoz tartozó zenei műfajokat, jellemzőiket, hangszerelési sajátosságait

FOGALMAK

Zenei korstílusok: középkor, reneszánsz, barokk, klasszika, romantika, zenei impresszionizmus, kortárs zene

Zenei műfajok: zsoltár, trubadúr ének, madrigál, mise, oratórium, kantáta, szvit, concerto, versenymű, szimfónia, szimfonikus költemény, műdal, rapszódia, opera, ária, kamarazene, jazz, spirituálé.

Hangfűrt, homofónia, polifónia, hangszerelés

Zenei ismeretek / - Ritmikai fejlesztés

ISMERETEK

- Új ismeret: 3/8, 6/8 –os ütemmutató
- Felütés- súlytalan indítás

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Ritmusgyakorlatok hangoztatása nyolcad-ütemmutatóval
- Minden, korábban tanult ritmikai ismeret gyakorlása, alkalmazása változatos formákban
- Alkotó készség: 3/8 és 6/8, valamint a felütés alkalmazása improvizáció során
- Részvétel közös kreatív zenélési formákban, a zeneművek befogadásának előkészítéséhez Felhasználja énekhangját, az akusztikus környezet hangjait, ütőhangszereket, egyszerűbb dallamhangszereket.

FOGALMAK

3/8-os ütemmutató, 6/8-os ütemmutató, felütés/súlytalan kezdés

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A tanult új dalok ritmusának hangoztatása
- Ritmuskánon az osztály csoportjai között
- Improvizáció, kreativitás támogatása a tanult ritmikai elemek felhasználásával
- Egyszerűbb ritmushangszerek készítése

Ismeretek - Hallásfejlesztés

ISMERETEK

- A korábban tanultak elmélyítése, értelmezése
- Kis és nagy szext, szeptim

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- A tanult hangközök éneklése, hangoztatása változatos formákban
- Az énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó dallami elemek megfigyelése, megnevezése és éneklése
- A tanult dalok, egyszólamú zenei részletek követése kottából
- A dúr és moll jellegű hangzás további megfigyelése a zenehallgatási és az énekelt anyaghoz kapcsolódóan
- A többszólamú éneklés fokozatos bevezetésével a többirányú figyelem, a hallás, az intonációs készség fejlődése
- Bevezetés a többszólamúságba: egy hallott szólamhoz saját szólam megszólaltatása tiszta intonációval

FOGALMAK

A korábban tanultak elmélyítése.

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A zenei elemek vizuális megjelenítése kézjelekkel
- Zenei kérdés, válasz rögtönzése
- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult dallami elemek felhasználásával
- A Fejlesztési feladatok, Készségek elnevezésű részben megfogalmazottak alkalmazása a hangközők és egyszerű harmóniak megfigyelésének és meghallásának gyakorlására

Ismeretek – Zenei írás, olvasás

ISMERETEK

- Új ismeret: 1# 1 bé előjegyzés
- A korábbi ismeretek mobilizálása:
 - Módosított és módosítójel nélküli szolmizációs hangok és törzshangok ismerete
 - A szolmizációs hangok és a zenei törzshangok közötti alapvető különbség értelmezése a tanult énekelt anyagokon
 - Tiszta, kis- és nagy hangközők (T1-T8) megfigyelése és megnevezése az énekelt és a zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan
 - Fél és egész hangos építkezés fogalmi ismerete
 - Kis és nagy terc szerepének fogalmi ismerete a dúr és moll jelleg hangzásában

FEJLESZTÉSI FELADATOK, KÉSZSÉGEK

- Rövid dallamok átírása betűkottáról hangjegyekre
- Gyakorlat szerzése a felismerő kottaolvasásban
- A kottakép újonnan tanult elemeinek felismerése kottából a tanult énekelt és zenehallgatási anyaghoz kapcsolódóan

FOGALMAK

Minden korábban szereplő fogalom. Továbbá: G-dúr, é-moll, F-dúr, d-moll

JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK

- A tanult zenei elemek vizuális megjelenítése
- Zenei írás - olvasás a tanult ritmusokkal, dallamhangokkal
- Az improvizáció és a kreativitás támogatása a tanult ritmikai és dallami elemek felhasználásával

Dráma és színház

7. évfolyam

- Megfigyeli, azonosítja és értelmezi a környezetéből érkező hatásokra adott saját válaszait.
- Képes értelmezni önmagát a csoport részeként, illetve a csoportos tevékenység alkotó közreműködőjeként.
- Együttműködésre és a konszenzus kialakítására törekszik a gyakorlatok során.
- A verbális és nonverbális kifejezés eszközeit adekvát módon alkalmazza.
- Figyelembe veszi a térben, a tárgyakban, eszközökben rejlő lehetőségeket a dramatikus játék során.
- Felfedezi a feszültség élményének és szerepének fontosságát a dramatikus tevékenységben.

- Az alkotótevékenység során használja a megismert kifejezési formákat.
- Felfedezi a szerepbe lépésben és az együtt játszásban rejlő lehetőségeket, megtanul rögtönözni.
- Felismeri és alapszinten alkalmazza a kapcsolat létrehozásának és fenntartásának technikáit.
- Értelmezi a megélt, a látott-hallott-olvasott, a kitalált történeteket a különböző dramatikus tevékenységek révén.
- Felismeri és megvizsgálja a történetekben, szituációkban megjelenő problémahelyzeteket és azok lehetséges megoldási alternatíváit.
- Megkülönbözteti és alapszinten alkalmazza a dramaturgiai alapfogalmakat és a tanult dramatikus technikákat a helyzetek megjelenítésében.
- Értelmezi, megvitatja a történetekben megjelenő döntési helyzeteket.
- Felismeri és azonosítja a dramatikus szituációk jellemzőit (szereplők, viszonyrendszer, cél, szándék, akarat, konfliktus, feloldás).
- Felfedezi a színházi kommunikáció erejét, értelmezi a szöveg és más kommunikációs jelek, színpadon történő megjelenési formáit.

Technika és tervezés 7.évfolyam

- gépek megfigyelése, műszaki leírás, rajz tanulmányozása során azonosítja a hajtásokat;
- áttételt számít egyszerű aránypár segítségével;
- példákön szemléltetve érti a forgatónyomaték fogalmát;
- gépek megfigyelése során felismer és azonosít egyszerű mechanizmusokat, úgymint forgattyús mechanizmus, karos mechanizmus, büttyös mechanizmus, fogaslécés mechanizmus;
- problémamegoldás során önállóan vagy társakkal együtt fogalmaz meg megoldási alternatívákat;
- azonosítja a legfontosabb gépelemeket, úgymint váz, állvány, burkolat, tengely, tengelykapcsoló, csapágó;
- felismeri a tengelyek összekapcsolásának fontosságát, a használat közben jelentkező igények és a lehetséges megoldások közötti összefüggést;
- áttekinti és alkalmazza a gépelemek egymáshoz való illesztésének, kötésének leggyakoribb megoldási módjait, úgymint oldható, például csavarkötés, zsugorkötés, nem oldható, például forrasztás, szegecseles;
- megkülönbözteti a legfontosabb áramköri jelképeket;
- az általa készített áramkörök tulajdonságai alapján felismeri és megfogalmazza a különbséget a soros és párhuzamos kapcsolások között;
- azonosítja a mindennapi életben található eszközökön a kapcsolók soros, illetve párhuzamos kötését – kényelmi, illetve biztonsági kapcsolás, ezekre példákat mond.
- felismeri az egyszerűbb mechanikai hajtások, mechanizmusok szerepét, jelentőségét az egyes gépek – például gépkocsi, kerékpár – működésének tanulmányozása során;
- megfogalmazza a környezetében lévő gépek közül néhánynak az alapvető feladatát, kezelését, az üzemeltetéshez szükséges biztonsági szabályokat, az alapvető karbantartási feladatokat – például háztartási gépek;
- információkat gyűjt elektromos balesetekről, elemzi a balesetek okát, véleményt formál az elkövetett hibákról.

- értelmezi az irányítás fogalmát;
- különbséget tesz vezérlés és szabályozás között;
-